Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

2e kwartaalrapportage 2013
Openbare Ruimte en Groen

Algemeen
In deze rapportage is weergegeven hoe de beschikbare middelen uit portefeuille Openbare Ruimte en Groen binnen de Algemene tot en met het eerste kwartaal 2013 zijn besteed. De rapportage bevat een toelichting op de uitputting van de geactualiseerde budgetten (afwijkingen ten opzichte van de periodenorm).

De periodenorm tot en met het 2e kwartaal bedraagt 41%.

FINANCIERINGSBRON	Jaar Budget A	Besteding t/m 1e kwartaal B	in %	Prognose eindejaar C	in %	Verschil A-C
Metropool	100.000	0	0%	50.000	50%	50.000
Stedelijke samenhang	1.045.000	0	0%	1.018.500	97%	26.500
Totaal personele capaciteit JP	**1.145.000**	**0**	**0%**	**1.068.500**	**93%**	**76.500**
Projectgebonden kosten	112.250	0	0%	188.750	168%	-76.500
Totaal JP (560.1.5)	**1.257.250**	**0**	**0%**	**1.257.250**	**100%**	**0**
Recreatieschappen (560.3.12)	44.320	0	0%	94.320	213%	-50.000
Dierenbescherming (140.2.1)	26.670	0	0%	51.670	194%	-25.000

In deze kwartaalrapportage worden een aantal verwachte wijzigingen in het benodigde budget aangegeven :
Structuurvisie: extra benodigd budget van € 70.000 voor het project voedselvisie.
Projectgebonden kosten extra benodigd budget van € 29.000 op diverse projecten en daarnaast een verschuiving van € 50.000 van het jaarprogrammabudget metropool voor het project overschrijding recreatieschappen naar de projectgebonden kosten voor hetzelfde project.

Wij stellen voor de extra benodigde budgetten te dekken uit:
Structuurvisie: vrijval van het budget van € 20.000 voor gebiedsvisie waterland (evaluatie ORG).
Bestuur: vrijval van een gedeelte van het budget voor vertegenwoordigingen ORG van € 60.000.

Jaarprogrammaonderdeel	project	overschrijding	dekking
Projectgebonden kosten	Uittreding recreatieschappen	50.000	
Metropool	Uittreding recreatieschappen		50.000
Structuurvisie	Voedselvisie	70.000	
Projectgebonden kosten	Diverse projecten	26.500	
Structuurvisie	Gebiedsvisie waterland		20.000
Bestuur	Vertegenwoordigingen ORG		60.000
Instrumentarium	Activeren groen Amsterdam		16.500
	Totaal	**146.500**	**146.500**

De overschrijding op de recreatieschappen als gevolg van de uittreding en de overschrijding op dierenwelzijn zijn in de eerste kwartaalrapportage gemeld. De overschrijding op de recreatieschappen is gemeld in de 4-

maands rapportage, maar niet overgenomen door DMC. Deze overschrijding wordt bij de 8-maands nogmaals gemeld.

Beslispunten:

- Akkoord te gaan met deze kwartaalrapportage.
- Akkoord te gaan met de in deze kwartaalrapportage voorgestelde budgetwijzigingen.

Metropool

Cat	JAARPROGRAMMA categorie	Jaar Budget A	Besteding t/m 1e kwartaal B	in %	Prognose Eindejaar C	in %	Verschil A-C
3	Landschap	100.000	0	0%	50.000	50%	50.000
	Totaal Metropool	**100.000**	**0**	**0%**	**50.000**	**50%**	**50.000**

Toelichting:
€ 25.000 van het budget is bestemd voor metropolitaan landschap in combinatie met dekking uit het jaarprogramma RO
€ 75.000 is bedoeld voor het gedeeltelijk opvangen van de overschrijding op het budget recreatieschappen als gevolg van de uittreding.
Eind 2013 zal het volledige bedrag zijn besteed.

Stedelijke Samenhang

Cat	JAARPROGRAMMA categorie	Jaar Budget A	Besteding t/m 1e kwartaal B	in %	Prognose Eindejaar C	in %	Verschil A-C
1	Structuurvisie	100.000	0	0%	150.000	150%	-50.000
2a	Beleid en communicatie (Groen)	305.000	0	0%	305.000	100%	0
2b	Beleid en communicatie (Openbare Ruimte)	200.000	0	0%	200.000	100%	0
3	Instrumentarium	160.000	0	0%	143.500	90%	16.500
4	Bestuur	280.000	0	0%	220.000	79%	60.000
	Totaal Stedelijke samenhang	**1.045.000**	**0**	**0%**	**1.018.500**	**97%**	**26.500**

Toelichting:
1. Structuurvisie
Voedselvisie: In samenwerking met o.a. EZ, GGD en marktpartijen is een SWOT analyse gemaakt waarbij ook lopende acties en maatschappelijke wensen zijn betrokken, en zijn vijf thema's bepaald waar de voedselvisie zich op gaat richten. Op een netwerkbijeenkomst en ambtswoninggesprek, beiden op 28 mei, zullen deze vijf thema's verder worden aangescherpt en ingevuld.

2a. Beleid en communicatie groen
Moestuinen en groene daken: Uit het project Groen in wijken (GG 2011) is gebleken dat er bij bewoners een grote behoefte is aan moestuinen. Hiervoor is in de GG 2012 een budget opgenomen. Aan ongeveer 20 kleine projecten is inmiddels een bedrag toegewezen. Het budget is over alle stadsdelen verdeeld. Eveneens zijn nu de groene daken subsidies uit 2011 en 2012 geheel verplicht en verwachten we dit jaar de realisatie van die projecten, waaronder de groen-dak-icoonprojecten VU en NEMO.

Groene puccini: Als onderdeel van de bestuursopdracht 7&8 (Puccini en hervorming GWW) wordt in relatie tot stadsbrede inkoop gewerkt aan (concepten gereed juli 2013):
- Opstellen stadsbrede kwaliteitskaart
- Bepalen stadsbrede normering (standaardisatie) van bestekken en beheer
- Bepalen materiaallijst

2b. Beleid en communicatie Openbare Ruimte
Puccini: Als onderdeel van de bestuursopdracht 7&8 (Puccini en hervorming GWW) wordt gewerkt aan (deadline zomerreces):

- Aanpassen visiekaart: reduceren bijzondere plekken, aanpassen gordels;
- Toevoegen gordel 'sober' in de naoorlogse stad, met betonstraatsteen i.p.v. klinkers in 30km straten;
- Opstellen stadsbrede materiaallijst;
- Opstellen stadsbreed handboek inrichting openbare ruimte.

Besparingen worden berekend aan de hand van eenheidsprijzen voor inrichting van m2 openbare ruimte. Hierbij worden per gordel en voor de bijzondere plekken normbedragen bepaald. De normbedragen zijn opgebouwd uit o.a. prijzen van materiaal, aanlegkosten, beheer en onderhoud, duurzaamheid en levensduur (TCO).

Stadsergonoom: De stadsergonoom adviseert het bestuur en de stadsdelen en diensten over toegankelijkheid van de openbare ruimte. Dit voorjaar is de notitie geleidelijnen opgeleverd, die zal worden geïmplementeerd in de Puccinimethode. Het Jaarverslag Stadsergonoom 2012 en het Jaarplan 2013 zullen binnenkort aan B&W worden voorgelegd.

Openbare Ruimte beleid: Over verschillende openbare ruimteonderwerpen is advies uitgebracht aan bestuur en management. Er wordt kennis gedeeld met stadsdelen, diensten, onderwijsinstellingen en andere overheden, onder meer over het gebruik van de openbare ruimte, de gezonde leefomgeving en op het vlak van mobiliteit en openbare ruimte.
In opdracht van het bestuur wordt met de stadsdelen gewerkt aan een stadsbrede graffiti-aanpak. Tevens is in opdracht van het bestuur gewerkt aan plan van aanpak voor een openbare ruimtevisie, dit als uitwerking van Strategisch Plan en Structuurvisie. DRO participeert verder in de projectgroep Stedelijke Vernieuwing en is vertegenwoordigd bij het Bureau Werelderfgoed.

3. Instrumentarium
Bestuursopdracht parken: De interactieve atlas van alle Amsterdamse parken is afgemaakt en via de gemeentesite digitaal beschikbaar gemaakt voor iedereen. De financieringsmogelijkheden van stadsgroen zijn geïnventariseerd. Het Parkenoverleg heeft naar aanleiding van de rapportage hierover besloten tot nader onderzoek naar de mogelijkheden van de inzet van particulier geld bij twee parken. Verder worden de mogelijkheden voor Wifi in vijf parken onderzocht. De voorbereidingen voor de gezamenlijke dag van het park in mei zijn gestart.

4. Bestuur
Geen bijzonderheden

Recreatieschappen
52% besteed
Toelichting:
Voortgang dossier uittreding: De besprekingen over de voorwaarden waaronder Amsterdam kan uittreden uit de twee recreatieschappen zijn voor wat betreft Vinkeveense Plassen in een cruciale fase gekomen. Op basis van de vergaarde informatie dienen Amsterdam en Ronden Venen in bilateraal bestuurlijk overleg tot afspraken te komen. Die moeten vervolgens worden voorgelegd aan de respectievelijke gemeenteraden. ~~vrijwel afgerond. In een vergadering van het Dagelijks Bestuur op 23 mei zullen de afspraken worden vastgelegd. Daarna rest uitwerking en implementatie.~~
Het overleg met GNR is vorig jaar stopgezet met de afspraak een rechterlijke uitspraak te vragen. De rechtszitting heeft op ~~staat voor~~ 30 mei ~~as gepland~~plaatsgevonden. De rechter zal midden juli vonnis wijzen.

De uitgaven op uren zijn de extra uren die DRO besteedt een projectleiding en coördinatie, alsmede aan inhoudelijke en financiële deskundigheid. Voor de onderhandelingen is een ervaren PMB'er ingehuurd. Technische kennis van IBA en financiële kennis van ACAM completeren het team.

Stand van zaken besparingen: Bij de begrotingsbesprekingen met de recreatieschappen is ingezet op 10 % bezuiniging. De fusie Twiske/ Waterland is rond, evenals de overdracht van de werkzaamheden naar stadsdeel Noord. De overdracht van het budget wordt met de bestuursdienst in de kwartaalrapportage geregeld. De uittredingstrajecten uit Vinkeveen en Goois Natuurreservaat lopen door.

Dierenbescherming
81% besteed
Toelichting:
In het eerste kwartaal zijn hoorzittingen gehouden naar aanleiding van bezwaren tegen de toegekende subsidie, brieven van burgers aan collegeleden over dierenwelzijn beantwoord, schriftelijke vragen van raadsleden beantwoord, toezeggingen aan de raadscommissie EZP verwerkt, bezoeken aan dierenorganisaties afgelegd, gesprekken met dierenorganisaties gevoerd om problemen op te lossen, subsidieplafonds 2014 vastgesteld, is de instelling van de Adviesraad Dierenwelzijn uitgewerkt, en zijn voorstellen gedaan voor betaling op basis van bedragen per dier. Het beschikbare budget 2014 van ruim € 26.000 hangt samen met en is volledig nodig voor toedeling van dierensubsidies en daarmee samenhangende activiteiten; er is aan DRO nog steeds geen budget beschikbaar gesteld voor beleidsondersteuning met betrekking tot dierenbeleid, maar uitvoering van deze taken wordt wél aan DRO opgedragen. Naar verwachting zal als gevolg daarvan in 2013 in totaal zo'n € 50.000 worden besteed.

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

2e kwartaalrapportage 2014
Openbare Ruimte en Groen

Algemeen
In deze rapportage is weergegeven hoe de beschikbare middelen uit portefeuille Openbare Ruimte en Groen binnen de Algemene Dienst tot en met het tweede kwartaal 2014 zijn besteed. De rapportage bevat een toelichting op de uitputting van de geactualiseerde budgetten (afwijkingen ten opzichte van de periodenorm).

De periodenorm tot en met het 2e kwartaal bedraagt 51%.

FINANCIERINGSBRON	Jaar Budget A	Besteding t/m 2e kwartaal B	in %	Prognose eindejaar C	in %	Verschil A-C
Metropool	115.000		0%	115.000	100%	0
Stedelijke samenhang	935.000		0%	935.000	100%	0
Totaal personele capaciteit JP	**1.050.000**	**0**	**0%**	**1.050.000**	**100%**	**0**
Projectgebonden kosten	95.940		0%	95.940	100%	0
Totaal JP (560.1.5)	**1.145.940**	**0**	**0%**	**1.145.940**	**100%**	**0**
Recreatieschappen (560.3.12)	44.320		0%	44.320	100%	0
Dierenbescherming (140.2.1)	50.000		0%	50.000	100%	0

Beslispunten:

- Akkoord te gaan met deze kwartaalrapportage.

Metropool

Cat	JAARPROGRAMMA categorie	Jaar Budget A	Besteding t/m 2e kwartaal B	in %	Prognose Eindejaar C	in %	Verschil A-C
3	Landschap	115.000		0%	115.000	100%	0
	Totaal Metropool	**115.000**	**0**	**0%**	**115.000**	**100%**	**0**

Toelichting:
3 Landschap
Metropolitaan landschap ORG: Een gedeelte van het budget voor Metropolitaan Landschap ORG wordt gebruikt voor de uittreding uit de recreatieschappen.
De gemeenteraad heeft eind 2011 besloten uit twee recreatieve samenwerkingsverbanden te willen treden: Stichting Het Goois Natuurreservaat en Recreatieschap Vinkeveense Plassen. Een deel van het budget is aangewend om dit besluit van de raad uit te voeren.
Eind februari is een overeenkomst gesloten met de gemeente De Ronde Venen om de uittreding van Amsterdam uit het schap Vinkeveense Plassen goed te laten verlopen. Voor dit schap moet een liquidatieplan opgesteld worden, waarin de afspraken uit de overeenkomst uitgewerkt worden. De provincie Utrechtmoet nog instemmen met zijn deel van de liquidatie. De provincie blijkt in dit stadium niet akkoord te willen gaan met de afspraken die zijn neergelegd in de overeenkomst. De provincie wil een helder plan waarin beleid en beheer van het gebied, ook voor de periode na uittreding van Amsterdam, worden uitgewerkt. In een bestuurlijk overleg op 6 juni 2014 is tussen provincie, De Ronde Venen en Amsterdam afgesproken nog maximaal 6 maanden te nemen voor het opstellen van een dergelijk plan. Dan treedt Amsterdam uit. Hetzij op basis van consensus over het plan en de benodigde investeringen in het gebied conform de overeenkomst, hetzij zonder consensus en eenzijdig.
Amsterdam is met het Goois natuurreservaat in een rechtszaak verwikkeld rond het uittreden. Op 22 mei dient de daarin het hoger beroep dat Amsterdam heeft aangespannen n.a.v. de uitspraak van de Amsterdamse rechtbank. Het Hof heeft aangekondigd op 8 juli uitspraak te doen.

Floriade 2022: Almere heeft aangegeven nauw met Amsterdam te willen samenwerken bij de organisatie van de Floriade 2022. Hiertoe willen de beide gemeenten een intentieverklaring opstellen die door de betrokken wethouders en burgemeesters kan worden ondertekend. Het is in het eerste kwartaal niet gelukt om een bestuurlijke afspraak te maken om tot deze intentieverklaring te komen. Te verwachten is dat na de installatie van het nieuwe bestuur de inspanningen zullen toenemen.

Stedelijke Samenhang

Cat	JAARPROGRAMMA categorie	Jaar Budget A	Besteding t/m 2e kwartaal B	in %	Prognose Eindejaar C	in %	Verschil A-C
1	Structuurvisie	95.000		0%	95.000	100%	0
2a	Beleid en communicatie (Groen)	284.000		0%	284.000	100%	0
2b	Beleid en communicatie (Openbare Ruimte)	181.000		0%	181.000	100%	0
3	Instrumentarium	155.000		0%	155.000	100%	0
4	Bestuur	220.000		0%	220.000	100%	0
	Totaal Stedelijke samenhang	**935.000**	**0**	**0%**	**935.000**	**100%**	**0**

Toelichting:
1. Structuurvisie

Voedselvisie: De voedselvisie is 22 januari 2014 vastgesteld in gemeenteraad. Verder is in het 1e kwartaal vooral gewerkt aan implementatie van de speerpunten educatie (werkplan ANMEC akkoord, opdracht verstrekt), VIP (overleg met maatschappelijke organisaties over beste organisatie en inrichting) en duurzaamheid . Ook is de presentatie van de voedselvisie aan een groot publiek tijdens het Food Film Festival voorbereid. Met de Amsterdam Economic Board is overlegd en afgestemd over het te voeren gesprek in het cluster Food.
Het budget voor de Voedselvisie komt zowel uit het jaarprogramma RO als het jaarprogramma ORG. Omdat uren tot nu toe vooral ten laste van RO budget zijn geboekt, is er van het ORG budget nog weinig besteed.

2a. Beleid en communicatie groen
Groene daken subsidies: De subsidieregeling voor groene daken wordt afgerond. In 2014 worden de laatste beschikbare subsidiegelden ingezet voor de vergroening van de daken van vijf scholen.

Groene Puccini: In het 1e kwartaal 2014 is de groene kwaliteitskaart gereed gekomen. Op deze stadsbrede kwaliteitskaart is te zien welke groenelementen (bomen, bosplantsoen, gras, etc.) aanwezig zijn en wat de huidige beheerkwaliteit is. De beheerkwaliteiten zijn volgens de normen van de CROW vastgesteld. Verder zijn per groenelement de kengetallen (werkzaamheden en kosten) en de totalcost of ownership (TCO) bepaald. Deze informatie wordt gebruikt om input te leveren voor het groene assetmanagement.

2b. Beleid en communicatie Openbare Ruimte
De bestedingen op het budget voor beleid en communicatie Openbare Ruimte zijn hoger dan de periodenorm. Het betreft vooral bestedingen op de projecten Puccini en Groene Puccini. Dit leidt niet tot een overschrijding, omdat er naast de jaarprogramma budgetten Puccini en Groene Puccini ook budgetten beschikbaar zijn vanuit de stadsdelen.

Puccini: In maart is het Handboek Puccinimethode Rood, deel I vastgesteld door het college van B&W. Het deel II, techniek wordt dit voorjaar opgeleverd en vastgesteld door B&W. In het tweede kwartaal wordt gestart met het opstellen van de deelhandboeken Blauw en Objecten. Updaten minisite Puccini.

Stadsergonoom:
Als aanspreekpunt voor bruikbaarheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte is geadviseerd over diverse projecten, zoals over toegankelijke bushaltes in Zuidoost, de Rode Loper, het Scheldeplein, het busstation en openbare ruimte IJsei. Er is begonnen met de uitwerking van onderdelen uit het Plan van Aanpak Toegankelijk Amsterdam. Voorts is de Handleiding geleidelijnen Amsterdam afgerond en in de CVC vastgesteld en is meegewerkt aan de Masterclass Gezond Ingerichte Stad.

Coördinatie Openbare Ruimte beleid: Regulier beleids- en bestuursadvies, deelname in Stuurgroep Antiplak en -Klad en Stuurgroep Buiten in Beeld. Verbinding OR en mobiliteit. Ondersteuning uitwerking Bestuursopdracht Amsterdam schone stad.

3. Instrumentarium
Bestuursopdracht activering parken: In het eerste kwartaal is voornamelijk gewerkt aan de voorbereiding van de Dag van het Park 2014. Deze dag vindt dit jaar plaats op zondag 25 mei in Amsterdam. DRO zorgt voor:
- afstemming met de stadsdelen
- voor een website waar iedereen zijn/haar activiteit kan aanmelden
- voor afstemming met stadsdelen en andere betrokken organisaties over communicatie via persberichten, huis-aan-huis-bladen, Twitter, Facebook etc.
- het logo

De rol van de nieuwe wethouder op die dag zal z.s.m. afgestemd worden.

4. Bestuur
Geen bijzonderheden

Recreatieschappen
Toelichting: In aanvulling op de reguliere werkzaamheden voor Groengebied Amstelland en Recreatiegebied Spaarnwoude is in Spaarnwoude extra inzet geleverd voor het uitvoeringsprogramma duurzaam Spaarnwoude, de overdracht van het beheer van Tuinen van West en het overdrachtsdossier voor de recreatieschappen. Door de extra inzet lopen de bestedingen voor ten opzichte van de periodenorm. Over het gehele jaar gezien wordt er geen overschrijding op het budget verwacht.

Dierenbescherming
Toelichting: In de gemeentebegroting is € 50.000 opgenomen voor ambtelijke ondersteuning met betrekking tot de toekenning en afwikkeling van dierensubsidies (waaronder bezwarenprocedures). Daarnaast wordt inzet gevraagd voor beleidsmatige werkzaamheden op het gebied van dierenwelzijn, waaronder advisering van wethouder Dierenwelzijn en het beantwoording van vragen van raadsleden, burgers en dierenorganisaties.

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Bijlage 1

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de Voorzitter Recreatieschappen
De heer J. Bond
Postbus 2571
2002 RB Haarlem

Datum 31 MEI 2013
Ons kenmerk 13-1199
Behandeld door [redacted]
Telefoon [redacted]
E-mail [redacted]

Onderwerp Aankondiging aanvullende bezuinigingen participantenbijdragen recreatieschappen

Geachte heer Bond,

In de vergadering van het Algemeen Bestuur Spaarnwoude van 23 april jl. heb ik een korte mondelinge reactie gegeven op uw brief van 22 april 2013. Aanleiding was mijn brief van 20 maart jl. waarin ik de noodzaak van aanvullende bezuinigingen op de participantenbijdragen van alle recreatieschappen aankondigde. Ik zal deze noodzaak kort toelichten en aan het eind van deze brief ingaan op uw overige vragen, te weten:

- Wat zijn de keuzes van Amsterdam om blijvend te investeren in het metropolitaan landschap?
- Wat is het beleid van Amsterdam ten aanzien van de toekomst van Recreatieschap Spaarnwoude?

De taakstelling om 10% te bezuinigen op de participantenbijdragen
Onder bezuinigingen wordt in deze en ook in mijn vorige brieven steeds bezuinigingen op de participantenbijdragen van Amsterdam verstaan, tenzij anders vermeld.
In mijn brief voer ik twee redenen aan, waarom ik aanvullende bezuinigingen op de participantenbijdrage nodig acht:

1. De door de schappen gehanteerde prijsstijgingsindexen
2. Verdergaande bezuinigingen op de Amsterdamse gemeentebegroting

De recreatieschappen hebben de afgelopen jaren bezuinigingen op de participantenbijdrage gezocht en gevonden.
De schappen en de gemeente hanteren echter een verschillende systematiek om de gerealiseerde bezuinigingen te beoordelen. In Amsterdam wordt uitgegaan van 0% indexering in de periode van 2010 tot en met 2013.

• opgenomen in de officiële index

Volgens informatie van het CBS is de BTW

Tabel 1: Realisatie Taakstelling 10 % participantenbijdrage systematiek Amsterdam			
Indexering 0 %			
Recreatieschap	Begroting (Actualisatie)	Recentste begroting schappen	2013 t.o.v. 2010
	2010	2013	Perc
Groengebied Amstelland	1.399.921	1.324.871	5%
Waterland	165.850	161.335	3%
Twiske (1)	382.030	391.066	-2%
Spaarnwoude oud (2)	318.980	329.916	-3%
Spaarnwoude Nieuw (3)	90.390	89.238	1%
Subtotaal Spaarnwoude	409.370	419.154	-2%
Totaal lasten	2.357.171	2.296.426	3%

(1) In 2017 wordt in Twiske nog 5 % aanvullend bezuinigd.
(2) In Spaarnwoude Oud wordt in 2014 nog 4 % bezuinigd.
(3) Excl. areaaluitbreiding brug Ringvaart met € 15.000

Volgens de Amsterdamse benadering is er in 2013 gemiddeld 3% bezuinigd ten opzichte van 2010.

In de begrotingen van de schappen wordt een ander methode gehanteerd. Er wordt van uit gegaan dat de gehanteerde indexen voor de prijsstijging los staan van de taakstelling om te bezuinigen. In de begrotingen van de schappen is in de jaren 2011 tot en met 2013 gemiddeld 7 % geïndexeerd, te weten nominale stijgingen van gemiddeld ruim 4 à 5 % en de toevoeging van de BTW van gemiddeld 3 %.

Tabel 2: Gerealiseerde bezuinigingen volgens de begrotingen recreatieschappen				
Recreatieschap	2013 t.o.v. 2010	Index		Bezuiniging
		Index	BTW	
Groengebied Amstelland	5%	3%	2%	10%
Waterland	3%	5%	2%	10%
Twiske (1)	-2%	5%	2%	5%
Spaarnwoude oud (2)	-3%	5%	6%	8%
Spaarnwoude Nieuw (3)	1%	5%	2%	8%
Subtotaal Spaarnwoude	-2%	5%	5%	8%
Totaal lasten	3%	4%	3%	10%

(1), (2) (3) Zie tabel 1

Volgens de benadering van de recreatieschappen is de taakstelling nagenoeg gehaald.

Concluderend hebben de bezuinigingen op de participantenbijdragen er toe geleid dat de prijsstijging is gecompenseerd en dat 3% is bezuinigd. Dat is een hele prestatie en toch is naar mijn mening de financiële situatie van Amsterdam zo zorgelijk dat een verdere bezuiniging op de participantenbijdragen noodzakelijk is. Vandaar dat ik in mijn brief van 20 maart jl. voorstel om 4% aanvullend te bezuinigen op de participantenbijdragen. Daarmee kies ik het midden tussen de Amsterdamse systematiek en die van de schappen.

Metropolitaan landschap
Amsterdam wil blijvend investeren in het metropolitaan landschap, dat in dienst staat van zijn bevolking en het vestigingsklimaat bevordert. Ten aanzien van de recreatieschappen werken we aan twee trajecten: efficiencyverbetering/ inkomstenvermeerdering en het vernieuwingstraject. Hierover praten we binnenkort verder. De BTW discussie en de wens te bezuinigen valt binnen het eerstgenoemde traject. Er zou daarbij ook gedacht kunnen worden over het optimaliseren van de financiële functies van het *recreatieschap*. Verder hoop ik bij de medebestuurders van de schappen partners te vinden om op het juiste schaalniveau oplossingen te vinden voor de opgaven die we hebben.

Beleid ten aanzien van Spaarnwoude
De lopende actie om bezuinigingen en inkomsten verantwoord te optimaliseren in Spaarnwoude past in het bovenstaande en wordt van harte ondersteund.
Gezien het belang van Spaarnwoude voor onze regio zal ik ijveren voor een blijvende bijdrage aan het schap. Gesprekken over de hoogte van de bijdrage en de aard van de samenwerking vallen binnen dit kader.

Met vriendelijke groet,

F. Ossel
Wethouder groen Amsterdam

Bijlage 2

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de Voorzitter Recreatieschappen
De heer J. Bond
Postbus 2571
2002 RB Haarlem

Datum 20 MAART 2013
Ons kenmerk 2013-652
Behandeld door [redacted]
E-mail

Onderwerp Aankondiging aanvullende bezuinigingen bij recreatieschappen

Geachte heer Bond,

In uw functie van voorzitter van de recreatieschappen Twiske, Spaarnwoude, Waterland en Amstelland informeer ik u over de noodzaak van aanvullende structurele bezuinigingen op de participantenbijdrage van Amsterdam in de begrotingen voor 2013 en 2014 van de recreatieschappen.

De taakstelling van 10% op de participantenbijdragen
In mijn brief van 11 april 2012 heb ik mijn zorgen kenbaar gemaakt over de voortgang van de bezuinigingen van 10% op de participantenbijdrage, waartoe de gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten. Nog niet in alle gevallen zijn de voorstellen in de begroting 2013 in overeenstemming met onze doelstelling om 10% te bezuinigen.

Daarbij speelt het punt van in de diverse begrotingen gehanteerde indexen voor de prijsstijgingen. De recreatieschappen hanteren hogere indexen dan Amsterdam, waar in 2013 een index van 0% wordt gehanteerd. Daardoor wordt een deel van de behaalde bezuinigingen teniet gedaan. Bij mijn beoordeling van de realisatie van de bezuinigingen ga ik uit van de indexen die Amsterdam noodzakelijkerwijs hanteert. Hogere indexen in de begrotingen van de recreatieschappen leiden dan ook onvermijdelijk tot aanvullende structurele bezuinigingen.
Het halen van de taakstelling is belangrijk om de financiën van de stad gezond te maken.

Aanvullende bezuinigingen en de toekomst van de recreatieschappen
Het Rijk heeft verdergaande bezuinigingen op het gemeentefonds aangekondigd. Amsterdam staat voor grote opgaven. Verdere bezuinigingen zijn nodig en van indexering in 2014 zal naar verwachting geen sprake zijn. De overheidsfinanciën staan overigens niet alleen in Amsterdam, maar bij alle overheden onder druk. Ingrijpende keuzes zijn onvermijdelijk.

* opgenomen in de officiële index

Volgens informatie van het CBS is de BTW

De Amsterdamse inzet in het metropolitaan landschap is onder andere het kritisch bezien van de taken van de schappen en de structuur van de regionale overleggen. Het is de bedoeling om via deze bezuinigingen ook middelen vrij te maken voor een bijdrage aan de gebiedsprocessen. Efficiënter werken zal een belangrijke voorwaarde zijn om, in tijden van krapper wordende financiële middelen, het metropolitane landschap te activeren en af te stemmen op de behoefte van de inwoners en gebruikers van de metropoolregio.

Vooralsnog stel ik voor om, als gevolg van krapper wordende rijksmiddelen, in de begroting 2014 in te zetten op een aanvullende taakstelling van 4% structurele bezuiniging op de begrotingen van de schappen.

Ik hoop u en de medebestuurders voldoende te hebben geïnformeerd over de inzet van Amsterdam om de gewenste structurele besparingen in 2013 en de aanvullende bezuinigingen in 2014 daadwerkelijk te realiseren.

Met vriendelijke groet,

Freek Ossel
Wethouder Openbare Ruimte en Groen Amsterdam

Bijlage 3

Spaarnwoude
Natuur en recreatie

p/a Recreatie Noord-Holland NV
Genieweg 46, Velsen-Zuid
Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Telefoon 023 – 520 28 20
bestuurssecretariaat@recreatienoordholland.nl
www.spaarnwoude.nl
K.v.K. 34359324

Gemeente Amsterdam
De heer F. Ossel

Per e-mail aan secretariaatwethouderossel@amsterdam.nl
en [redacted]

Velsen-Zuid : 22 april 2013
Uw kenmerk : 2013-652
Ons kenmerk : 20130497 kk
Onderwerp : aankondiging aanvullende bezuiniging bij recreatieschappen door de gemeente Amsterdam
Bijlage(n) :
Behandeld door : [redacted]

Geachte heer Ossel,

In uw brief van 20 maart 2013 informeert u ons over de noodzaak van aanvullende structurele bezuinigingen op de participantenbijdrage van Amsterdam in de begrotingen voor 2013 en 2014 van de recreatieschappen. Met deze brief willen wij hier op reageren.

Financiële uitgangspunten Recreatieschap Spaarnwoude

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude heeft op 16 mei 2012 besloten in 2012, 2013 en 2014 met 4% te bezuinigen op de participantenbijdrage, dit resulteert in een structurele bezuiniging van 11,52% in 2014.

In uw brief en in de vergadering van 25 januari 2013 heeft u het standpunt van de gemeente Amsterdam inzake indexering in 2014 duidelijk gemaakt. Door het algemeen bestuur van Spaarnwoude is bij meerderheid van stemmen besloten de programmabegroting 2013 te indexeren met 2,6%. Bij de behandeling van de financiële uitgangspunten voor 2014 is besloten de programmabegroting 2014 te indexeren met 1,5%.

Aanvullende bezuinigingen en de toekomst van de recreatieschappen

U geeft in uw brief aan dat de Amsterdamse inzet in het metropolitaan landschap onder andere is het kritisch bezien van de taken van de schappen en de structuur van de regionale overleggen. Tevens geeft u aan dat u middelen wilt vrijmaken voor gebiedsprocessen. Wij verzoeken u het beleid van de gemeente Amsterdam ten aanzien van de toekomst van Recreatieschap Spaarnwoude nader toe te lichten.

Ook vernemen wij graag wat de keuzes van de gemeente Amsterdam zijn als het gaat om blijvend investeren in het metropolitaan landschap. U stelt in uw brief voor om in te zetten op een aanvullende taakstelling van 4% structurele bezuiniging op de begrotingen 2014 van de schappen. Hoe verhoudt zich dit tot de kansen die de recreatiegebieden bieden voor de metropoolregio?

Tot slot: u geeft aan dat u vanuit de gemeente Amsterdam de noodzaak ziet te bezuinigen op de *participantenbijdrage* aan Recreatieschap Spaarnwoude. Hoe moeten wij echter uw voorstel om te bezuinigen op de *totale begroting* van het recreatieschap plaatsen, omdat de participantenbijdrage maar een beperkt deel is van de totale begroting. Als u van mening bent dat op de totale begroting bezuinigd moet worden wat stelt u zich hierbij dan voor?

Zoals u weet wordt momenteel voor het recreatieschap een totaalprogramma ontwikkeld, gericht op het terugdringen van de lasten van het recreatieschap, het verhogen van de inkomsten en de realisatie van de opgave t.a.v. groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. Hiervoor wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om structurele bezuinigingen door te voeren en op welke wijze meer inkomsten gegenereerd kunnen worden. Ook wordt onderzocht op welke wijze de reserves van het recreatieschap kunnen worden ingezet om het recreatieschap (financieel) toekomstbestendig te maken. Hoe verhoudt uw voorstel om nu al te besluiten 4% te bezuinigen op de begroting van het recreatieschap voor 2014 zich tot dit proces, waarvan de uitkomsten nog niet bekend zijn?

Wij zien uw antwoorden op onze vragen met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude,

J.H.M. Bond
Voorzitter

MEMO

Wethouder Ossel

Onderwerp

Bestuurlijk overleg recreatieschappen op 28 februari 2013

Gevraagde beslissing

In te stemmen met de concept agenda stukken ten behoeve van het bestuurlijk overleg over de recreatieschappen op 28 februari

Korte toelichting / samenvatting

Het bestuurlijk overleg over de recreatieschappen is verplaatst van 13 naar 28 februari 2013. De financiën van de schappen vormen het hoofdonderwerp van deze bijeenkomst. Het overleg is bedoeld om:

- met betreffende bestuurders de resultaten van de bezuinigingsopgave tot nu toe te bespreken,
- eventuele vragen die ze hierover hebben te beantwoorden en
- afspraken te maken over een eenduidige inzet richting komende bestuurs-ronde van de afzonderlijke recreatieschappen en de bezuinigingsopgave voor de langere termijn.

Graag horen we van u of u zicht kunt vinden in bijgevoegde concept agenda en bijbehorende stukken, zodat we de stukken kunnen verzenden naar de betreffende bestuurders.

Tijdens de staf gaf u aan graag inzichtelijk te hebben wat het Amsterdamse beleid ten aanzien van de recreatieschappen is, als dit tegenover het beleid van de Provincie wordt gezet.

- Amsterdam geen specifiek beleid voor de recreatieschappen, anders dan wat hierover qua ruimtelijk beleid in de Structuurvisie Amsterdam 2040 staat beschreven onder de noemer metropolitane landschap.
- Bij aanvang heeft u aangegeven geen nieuw beleid te willen, maar vooral te willen inzetten op een efficiënter functioneren van de schappen en waar mogelijk bezuinigingen.
- Het ontbreken van beleid werd in de periode Maij en Vos ondervangen door een periodiek overleg tussen de bestuursleden.
- De laatste nota dateert uit de college periode van Hester Maij: ‘Greep op recreatieschappen’. Veel van het geconstateerde is nog steeds relevant. Deze nota is ter informatie voor u bijgevoegd. Deze notitie zit niet bij de agendastukken (bijlage 5).
- Ter aanvulling hierop vindt u bijgevoegd de reactie die uitgegaan is op de agenda Groen namens Laag Holland (bijlage 6).

Indien u het wenselijk vindt om bijlage 5 c.q. bijlage 6 ook als documenten bij de agenda te voegen dan horen we dat graag.

MEMO

Een annotatie voor dit overleg wordt in de volgende weekendmap meegestuurd.

Stukken

Meegezonden stukken

Bijlage 1: Agenda Bestuurlijk Overleg Recreatieschappen
Bijlage 2: Relevante passages agenda Groen tbv agendapunt 3
Bijlage 3: Notitie Stand van zaken 10% bezuiniging tbv agendapunt 4
Bijlage 4: Brieven over de 10% bezuiniging tbv agendapunt 4
Bijlage 5: Nota Greep op recreatieschappen
Bijlage 6: Reactie Gemeente Amsterdam op agenda Groen

Verdere procedurestappen met data

N.v.t.

Ander overleg: N.v.t.

Publiciteit / communicatie

N.v.t.

Wijze van voorbereiding

Afstemming met andere dienst N.v.t.
Resultaat overleg met directie/bestuursdienst N.v.t.
Ander overleg N.v.t.

Productinformatie

Opdracht verleend N.v.t.
Financiering/budget N.v.t.
T jd N.v.t.
Kwaliteit N.v.t.

Beslissing

Behandelend ambtenaar

Dienst Ruimtelijke Ordening, [redacted], e-mail [redacted]

MEMO

Agenda

Aan:

- De heren R. Flos en F. Molenaar (Gemeenteraad)
- De heren K. Diepeveen en P.C. Eenhoorn (Stadsdeel Noord)
- De heer R. Mauer (Stadsdeel Nieuw West)
- Mw. N. Ozutok (Stadsdeel Oost)
- De heer E. Jeansch (Stadsdeel Zuidoost)
- [redacted] (Dienst Ruimtelijke Ordening)

Vergaderdatum **woensdag 28 februari 2013**

Tijd **12.30 - 13.30 uur**

Locatie **Stadhuis, Amstel 1, Kamer Wethouder Ossel (3200)**

Voorzitter **Wethouder Ossel**

Telefoon **06-83620515 / 020 552.2100**

Onderwerp vergadering **Bestuurlijk overleg Recreatieschappen**

Agendapunten:

1. **Welkom door de wethouder Groen en Openbare Ruimte**
2. **Uitwisseling ervaringen in de recreatieschappen**
3. **Toekomst Recreatieschappen: beleid van de Provincie (inleiding [redacted])**
   - Het beleid van de provincie Noord-Holland is recent geactualiseerd in 'De agenda Groen; Licht op Groen'.
   - In bijlage 2 vindt u de meest relevante passages uit dit document, dat op 15 januari jl. door GS is bekrachtigd.
   - De Provincie wil adequaat beheer tegen minder kosten.
   - De Metropool Regio Amsterdam (MRA) krijgt een belangrijke rol in de ontwikkelstrategieën voor de schappen
4. **Financiën Recreatieschappen: stand van zaken 10% bezuinigingstaakstelling en toekomst ([redacted])**
   - In bijlage 3 vindt u de stand van zaken aangaande de 10% bezuinigingstaakstelling op de Amsterdamse participantenbijdrage aan de Recreatieschappen, zoals in de motie van 2011 is afgesproken.
   - Naast de stand van zaken wordt gekeken naar maatregelen om tekorten op de middellange termijn te voorkomen.
5. **Afspraken inbreng in besturen**
   - In de komende AB ronde van de recreatieschappen (maart/ april) staan de herziening van de begroting van 2013 en de programmabegroting 2014 op de agenda. Amsterdam dient hier eenduidig haar bezuinigingsopgave in te brengen en te adviseren aangaande het te voeren beleid op (middel)lange termijn. Graag stemmen we met u af wat de inbreng hierbij zal zijn.

Agendapunt 3: Agenda groen Provincie Noord-Holland

4.2 Organisatie en financiering van het beheer

De financiering van het beheer beschouwen wij nadrukkelijk als een gedeelde verantwoordelijkheid van de overheid en de beheerders. Noord-Holland kent een groot aantal beheerders van natuur, recreatie, landschap en cultuurhistorisch erfgoed: natuurbeherende organisaties, particuliere eigenaren, agrariërs, recreatieschappen, waterschappen en gemeenten. Kaart 6 geeft een beeld van de huidige eigendommen van natuurbeherende organisaties en de werkingsgebieden van de recreatieschappen. Wij vragen van beheerders een adequaat beheer, tegen minder kosten. Dit houdt in ieder geval in dat zij dienen te zorgen voor samenhangend beheer in een gebied – ook in relatie met cultuurhistorisch erfgoed en water- en milieudoelen. De kwaliteit en het resultaat van het beheer toetsen wij door certificering van beheerders en monitoring van natuurwaarden. Op basis hiervan kunnen wij besluiten tot aanpassing van de beheerdoelen en provinciale subsidiering.

Daarnaast verwachten wij dat beheerders overheidsmiddelen zo doelmatig mogelijk inzetten en de financiering van hun organisatie zodanig vormgeven, dat zij een toekomstige vermindering van overheidsfinanciering kunnen opvangen. Ondersteund door de provincie hebben de beheerders eind 2012 afspraken gemaakt over verdergaande samenwerking. Deze samenwerking heeft onder andere betrekking op zogenoemde *back-office*-taken, waardoor efficiencyvoordelen ontstaan die de beheerders meer ruimte geven voor regionaal maatwerk, het intensief betrekken van hun eigen leden, vrienden, vrijwilligers en sponsors en het genereren van meer eigen inkomsten. Eind 2013 zullen wij met de beheerders deze afspraken evalueren en bezien op welke manier wij hen kunnen begeleiden om verdere efficiencyvoordelen te realiseren. Wij dragen hier zelf aan bij

door, in samenspraak met de beheerders, het Stelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL), op grond waarvan beheersubsidies worden toegekend, te vereenvoudigen. Wij onderzoeken of collectieve subsidieaanvragen en *lump sum*-subsidies hieraan kunnen bijdragen. Ook zullen wij de organisatie van het beheer van natuur, recreatie, landschap en cultuurhistorisch erfgoed aan de orde blijven stellen in de Metropoolregio Amsterdam en andere gremia. De dichtheid aan organisaties en de noodzaak om de beperkte beheermiddelen zoveel mogelijk 'in het veld' te besteden, geven hier alle aanleiding toe.

Agendapunt 3 : Agenda Groen Provincie Noord-Holland

4.4 Beheer door recreatieschappen

De recreatieschappen zijn in de jaren zeventig van de 20ste eeuw in het leven geroepen om recreatiegebieden te ontwikkelen en te beheren. Na veertig jaar is de doelstelling van de recreatieschappen niet wezenlijk veranderd. Wel vraagt de bestuurlijke, financiële en ruimtelijke omgeving waarin de recreatieschappen opereren, om een herbezinning.

Binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) komt een groot aantal opgaven bij elkaar. Om de samenhang tussen alle verschillende opgaven te bewaken, is een bovenlokale, ruimtelijke afweging nodig ten aanzien van (onder andere) de ontwikkeling van soms grootschalige recreatieve voorzieningen. Wij vinden dat deze ruimtelijke afweging niet kan plaatsvinden binnen de recreatieschappen, aangezien hun kerntaak is het beheer van bestaande gebieden te verzorgen. Om deze afweging op een juiste manier te laten plaatsvinden, ontwikkelen wij – in samenspraak met onze MRA-partners – ontwikkelstrategieën voor deelgebieden van het Metropolitane Landschap (zie paragraaf 3.7.4). Het grote aantal bestuurlijke overlegstructuren binnen de MRA – waaronder een flink aantal recreatieschappen – zorgt voor bestuurlijke drukte en onduidelijkheid welk overlegorgaan waarover beslist. Wij streven naar vereenvoudiging en verduidelijking van bestuurlijke besluitvorming en presenteren hiertoe in 2013 een voorstel voor een nieuw organisatorisch model voor de recreatieschappen. Hierbij gaan wij tevens in op mogelijkheden tot verevening van de lusten en de lasten van het beheer van recreatieve voorzieningen tussen recreatieschappen. Over de financiering van het beheer in nieuwe recreatiegebieden met een regionale functie zullen wij per geval met onze lokale partners in overleg treden.

De ruimtelijke druk op de recreatieschappen in het noordelijk deel van de provincie is minder groot. Wij zijn van mening dat de gemeenten binnen deze recreatieschappen de toekomst van hun recreatiegebieden ook zonder bestuurlijke deelname van de provincie kunnen vormgeven. Wij constateren dat de ontwikkelopgave van recreatieschap Geestmerambacht na de recente uitbreiding, is voltooid. Ook zien wij in deze regio geen grootschalige, nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Wij zullen daarom uit het recreatieschap Geestmerambacht treden. Over de wijze waarop dit vorm krijgt, zullen wij met de participanten in het recreatieschap in gesprek treden. Wij treden niet toe tot Recreatieschap Westfriesland. Via de planologische bescherming van de provinciale groenstructuur blijven wij kaders stellen voor ontwikkelingen in de recreatieschappen.

Wij constateren dat de financiële lasten van beheer, onderhoud, toezicht en exploitatie van recreatiegebieden, blijven stijgen. De bereidheid van de participanten in de recreatieschappen om financiële tekorten aan te vullen, is gering. Wij zullen onze bijdrage aan de recreatieschappen handhaven, op voorwaarde dat ook de andere participanten dat doen. Wij constateren een discrepantie in de balans tussen de bijdragen van elk van de participanten en hun zeggenschap in het bestuur. Het adagium 'wie betaalt, bepaalt', gaat nu niet op. Wij zullen in de recreatieschappen waarin wij blijven participeren inzetten op een stemverhouding die beter aansluit bij dit adagium.

ekadres
dhuis, Amstel 1
J11 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

kopie

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de Voorzitter Recreatieschappen
De heer J. Bond
Postbus 2571
2002 RB Haarlem

Datum 11 APR. 2012
Ons kenmerk 12-614
Behandeld door [redacted]
E-mail [redacted]

Onderwerp 10% bezuiniging bij recreatieschappen

Geachte heer Bond,

Als voorzitter van de recreatieschappen Het Twiske, Spaarnwoude, Waterland en Amstelland informeer ik u hierbij over een bij de begrotingsbehandeling aangenomen raadsmotie over 10% bezuiniging bij de recreatieschappen.
In de motie wordt mij door de gemeenteraad van Amsterdam gevraagd om de bijdragen in de genoemde schappen in 2013 met in ieder geval 10% omlaag te brengen ten opzichte van de begroting 2010. Deze bruto besparing is structureel bedoeld.
De bezuinigingen zijn noodzakelijk als bijdrage aan het gezond maken van de financiën van de stad. Tijdens de begrotingsbehandeling van 2012 heb ik dit reeds aangekondigd. Bovendien zijn ze conform de in de bestuursopdracht geformuleerde Amsterdamse inzet in het metropolitaan landschap, waarin we onder andere de taken van de schappen en de structuur van de regionale overleggen aan de orde stellen. Zo maken we via deze bezuinigingen ook middelen vrij voor een bijdrage aan de gebiedsprocessen.
Dit geldt niet specifiek voor Amsterdam. Alle overheden staan voor de opgave om fors te bezuinigen. Ingrijpende keuzes maken hier onvermijdelijk onderdeel van uit. In deze context past het ook dat de recreatieschappen een stap terug doen in hun uitgavepatroon en waar mogelijk efficiënter gaan werken. Juist om draagvlak voor investeringen in groen in en rondom de stad te behouden.
Over de jaarafrekening van 2011 constateer ik reeds een eerste aanzet in deze richting. De schappen Het Twiske, Waterland en Amstelland hebben na bijstelling van de begroting halverwege 2011 een bezuiniging van circa 5% bereikt ten opzichte van 2010. In Spaarnwoude zijn de uitgaven daarentegen gelijk gebleven. Tijdens de bestuursvergadering van september 2011 heb ik hierover reeds mijn grote bezorgdheid geuit.

In de eerste bestuurlijke stukken van 2012, die tevens betrekking hebben op de begroting van 2013, signaleer ik verdere voorstellen richting de 10% bezuiniging. Nog

niet in alle gevallen zijn de voorstellen echter van structurele aard of geheel in overeenstemming met onze ambitie. Vandaar dat ik opnieuw mijn bezorgdheid kenbaar maak. Uitgangspunt moet zijn dat de reeds in 2012 ingezette bezuinigingen doorgang vinden en waar mogelijk verder worden aangescherpt.

In de aanloop naar besluiten over de begroting van 2013, de eventuele bijstelling van de begroting over 2012 en de invulling van de meerjarenbegroting, hoop ik op een meerderheid in de besturen van de schappen en verwacht ik dat er concrete voorstellen worden voorgelegd om de structurele besparingen in 2013 daadwerkelijk te realiseren.

Met vriendelijke groet,

Freek Ossel
Wethouder groen Amsterdam

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de vertegenwoordigers in de recreatieschappen
namens de stadsdelen
(Mevrouw. N. Özütok, de heer E. Jaensch, de heer
J. Blaas, de heer K. Diepeveen en de heer R. Mauer)

Datum 11 APR. 2012
Ons kenmerk 12-615
Behandeld door [redacted] ← kopie
E-mail [redacted]

Onderwerp Bezuinigen recreatieschappen

Geachte heer/mevrouw,

Als mede deelnemers in de besturen van de recreatieschappen stel ik u hierbij op de hoogte van de wens van de Amsterdamse gemeenteraad om structureel 10% te bezuinigen op de recreatieschappen Twiske, Waterland, Amstelland en Spaarnwoude per 2013. Ter toelichting vindt u de betreffende motie bijgevoegd. Tevens zend ik u de brief aan de schappen toe, waarin ik de wens tot bezuiniging nader specificeer.

Ik vertrouw erop dat ik op uw medewerking kan rekenen bij het uitvoeren van deze wens van de gemeenteraad. Met name bij de agendering van de herziening van de begroting van 2012, de invulling van de meerjarenbegroting en de begroting van 2013 hoop ik op uw steun, middels een eenduidig standpunt namens Amsterdam.
Mocht u voor het schap waarbij u betrokken bent een afwijkend standpunt hebben, dan hoor ik dat graag voorafgaande aan het komende bestuurlijke overleg.

Met vriendelijke groet,

Freek Ossel
Wethouder Groen

Agendapunt 4:

Stand van zaken financiële aansturing recreatieschappen

1. Bezuinigingstaakstelling van 10 % op de bruto participanten bijdrage recreatieschappen

De Raad heeft op 22-12-1011 motie 1049 (zie Bijlage 1) aangenomen. Daarmee is het volgende besloten:

- In 2013 een vermindering van de Amsterdamse bijdrage aan de recreatieschappen Spaarnwoude, het Twiske, Waterland en Groengebied Amstelland van in ieder geval 10% ten opzichte van 2010 te realiseren en dit in de dagelijkse besturen van de recreatieschappen aan de orde te stellen;
- Hierover vóór de begroting voor 2013 te rapporteren aan de raad.

Omdat Amsterdam slechts één van de partijen is in het bestuur van de schappen kan er slechts sprake zijn van een inspanningsverplichting om 10 % te bezuinigen. Onder druk van Amsterdam (Zie bijlage 2: Brieven Ossel aan de besturen) heeft het merendeel van de schappen bezuinigingen gezocht en gevonden.

2. De taakstelling volgens de begroting van de schappen

In onderstaande overzichten worden de brutobijdragen volgens de begrotingen van de schappen in 2010 en 2013 vergeleken.

1. Bezuinigingen op de Amsterdamse Bijdrage volgens de begroting van de schappen: 2013 t.o.v. Begroting 2010					
	Begroting Gemeente (Actualisatie)	**Begroting schappen**	**Bezuiniging**		
Naam recreatieschap	**Bijdragen 2010 bruto**	**Bijdrage 2013 bruto**	**2013 t.o.v. 2010**		
			1	**2**	**3**
Groengebied Amstelland	1.399.921	1.329.142	5	5 %	10%
Waterland	165.850	157.303	5	5 %	10%
Vinkeveense plassen (netto)	234.700	230.600	2	5 %	7%
Twiske	382.030	382.498	0	5 %	5%
Spaarnwoude *	409.370	418.895	-2	5 %	3%
Goois Natuurreservaat	174.810	182.390	-4	5 %	1%
Totaal lasten	**2.766.681**	**2.700.827**	**2**	**5 %**	**7%**
SD Nieuw West Spaarnwoude SGP	50.000	80.000			
SD Noord bijdrage Waterland + Twiske	70.000	73.823			
Totaal baten	**120.000**	**153.823**			
Saldo Begroting Centrale Stad	**2.646.681**	**2.547.004**	**4%**	**5%**	**9%**
*Conform besluitvorming AB Spaarnwoude d.d.25 jan 2013					

1= gerealiseerde bezuiniging op de brutobijdrage 2013 t.o.v. 2010 (Actualisatie)

2= de gecompenseerde nominale stijging van 5 % (t.m. Programmabegroting 2013)

3= de bezuiniging op de brutobijdragen inclusief compensatie nominaal

Conclusies

- Volgens de recentste opgave van de schappen wordt in 2013 7 % op de totale bruto bijdragen bespaard. Op het saldo van baten en lasten wordt zelfs 9 % bespaard, omdat de bijdrage van stadsdeel Nieuw-West hoger is vanwege de areaaluitbreiding in Nieuw-West. Deze is voor rekening van Nieuw-West.
- De schappen gaan uit van een gecompenseerde prijsstijging van 5 % in de periode van Actualisatie 2010 tot en met 2013. Dit laatste punt wordt onder punt 3 toegelicht.

2. Bezuiniging 2013 en perspectief na 2013 per schap		
	Bezuiniging in 2013 gehaald	**Perspectief na 2013**
Groengebied Amstelland	Ja	In de toekomst is inkomstenverhoging beperkt mogelijk. Attent sturen op de kosten is nodig.
Waterland	Ja	De financiële verantwoordelijkheid ligt bij stadsdeel Noord .
Vinkeveense plassen (netto)	7 %	Achterstallig onderhoud legakkers en zandeilanden is een risico dat niet volledig is afgedekt.
Twiske	5 %	Overige 50 % in 2017 (conform Raadsbesluit dec 2012 waarbij de verantwoordelijkheid is overgedragen aan stadsdeel Noord). Bezinning op het beleid op middellange termijn is gewenst.
Spaarnwoude (Nieuw en Oud)	Alleen lasten 3 % Per saldo 6 %	Het bestuur heeft besloten om 4% op de participanten bijdrage 2012, 2013 en 2014 te bezuinigen. Inkomsten verhogende maatregelen worden in 2013 geïmplementeerd en verder onderzocht. Vanwege dreigende uitputting van de reserves is bijstelling van het beleid op middellange termijn nodig. Spaarnwoude Nieuw: de areaaluitbreiding in Nieuw-West leidt tot hogere kosten. Deze worden gedragen door stadsdeel Nieuw-West. De bijdrage van het stadsdeel stijgt. Ook hier is overigens besloten de bijdrage te verminderen met 4 %.
Goois Natuurreservaat	Nee 1 %	Uittreding is in volle gang

3. Beoordeling van de gerealiseerde bezuiniging volgens de begrotingssystematiek van de gemeente Amsterdam

De prijsstijging
In de motie is niet expliciet aangegeven, hoe om te gaan met de prijsstijging voor de schappen in de afgelopen jaren.

De nominale uitgangspunten moeten worden meegenomen bij de beoordeling of de taakstelling is gehaald:

- In de begroting van de schappen is van Actualisatie 2010 tot en met 2013 een prijsstijging van ca. 5% aangehouden op basis van de CBS inflatie-index. Deze stijging is toegevoegd aan de bruto participantenbijdragen.
- In de gemeentebegroting is uitgegaan van 3 % voor de materiële lasten. Het is reëel deze 3 % als uitgangspunt te nemen.

De BTW
- De begrotingssystematiek van de recreatieschappen en de gemeente Amsterdam verschilt wat betreft de BTW: de schappen begroten inclusief BTW en de Gemeente exclusief. De schappen begroten de bruto deelnemersbijdragen en de gemeente de netto bijdragen (= brutobijdragen – BTW verrekening).
- In de begroting worden de brutobijdragen verminderd met de geschatte BTW verrekening. Zo ontstaan de nettobijdragen in de gemeentebegroting 2013.
- De BTW verrekening is mede afhankelijk van het investeringsvolume. Dat fluctueert per jaar. Daarom is de nettobijdrage niet goed te voorspellen.
  Gemiddeld was de teruggaaf in de afgelopen jaren ca. 20 % van de brutobijdrage. De ervaring leert dat de hoogte van de brutobijdragen doorwerkt in de nettobijdragen. Aangenomen mag worden dat de taakstelling doorwerkt in de nettobijdragen.
- Recent is besloten dat het BTW compensatiefonds blijft bestaan. De verhoging van de BTW in 2012 met ca. 2 % (van 19 naar 21%) werkt door op de begroting van de schappen. De BTW verhoging is kostenneutraal voor Amsterdam en zal naar verwachting leiden tot een hogere BTW verrekening omdat de hogere uitgaven kunnen worden verrekend met het BTW compensatiefonds.

Concluderend lijkt het reëel uit te gaan van een prijsstijging met 5 %: 3 % conform de gemeente begroting en maximaal 2 % vanwege de BTW verhoging, die een positief effect heeft op de nettobijdrage in de gemeentebegroting. Dit punt wordt nog expliciet aan College, raadscommissies Financiën en BWK voorgelegd. Afhankelijk van de uitkomst kunnen aanvullende bezuinigingen aan de orde zijn.

4. Aanbevelingen inbreng in de besturen i.v.m. begrotingen

- Uitdragen stand van zaken en uitgangspunten taakstelling en aandringen op structurele bezuinigingen, zodat de taakstelling ook op termijn wordt gehaald.
- Bij de bezuinigingen dient uitgangspunt te zijn dat de dienstverlening in het gebied zo min mogelijk wordt aangetast.
- Hanteren van een prijsstijgingsindex van maximaal 1,5 % in 2014
- De BTW verhoging werkt door in de brutobijdrage, maar niet in de nettobijdrage. Nu besloten is dat het BTW compensatiefonds blijft, is er geen bezwaar om in de begroting van de recreatieschappen rekening te houden met een BTW verhoging van maximaal 2%.

5. De financiële positie van de recreatieschappen

De financiële positie van de schappen is te beoordelen aan de hand van de reserves, het benodigde weerstandsvermogen en het exploitatiesaldo. De afgelopen jaren zijn, met uitzondering van De Vinkeveense plassen en het Goois Natuurreservaat, risico analyses gemaakt. Het benodigde weerstandsvermogen om risico's af te dekken is berekend. Dit wordt vergeleken met de beschikbare reserves volgens de Jaarrekening 2011 en de begroting 2013. De meeste schappen hebben een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve is niet verbonden aan een doelstelling voor de besteding en de bestemmingsreserves wel. Beide kunnen dienen om risico's af te dekken.

3. Reserves en weerstandsvermogen van de recreatieschappen			
	Jaarrekening	**Begroting**	**Weerstandsvermogen**
	2011	**2013**	**JRK 2011 (1)**
Amstelland			
Algemeen	2.758.000	2.002.000	1.700.000
Bestemmingsreserves	1.297.000	1.036.000	
Totaal	**4.055.000**	**3.038.000**	
Waterland			
Algemeen	586.200	670.000	100.000
Bestemmingsreserves	1.549.100	1.422.500	
Totaal	**2.135.300**	**2.092.500**	
Vinkeveense plassen			
Algemeen			
Bestemmingsreserves	2.540.000	2.264.000	Niet vermeld
Totaal			
Spaarnwoude (totaal)			
Algemeen	933.082	1.095.000	1.040.000
Bestemmingsreserves (2)	13.299.124	10.097.000	
Totaal	**14.232.206**	**11.192.000**	
Twiske			
Algemeen	2.799.000	2.497.000	440.000
Bestemmingsreserves	898.000	300.000	
Totaal	**3.697.000**	**2.797.000**	
Goois Natuurreservaat			
Algemeen	Niet	Niet	
Bestemmingsreserves	270.000	Niet vermeld	Niet vermeld
1. Berekend o.b.v. risicoanalyse. Dit is het benodigde vermogen om tegenvallers op te vangen. 2. Grotendeels ontstaan door overdracht Rijk van gelden voor beheer gedurende 20 jaar en Compensatie Wijkermeer			

Kanttekeningen

- De reserves van de schappen dalen in 2013 tegenover 2011. De reserves volstaan, om de in de voorliggende jaarrekeningen en begrotingen 2013 weergegeven risico's af te dekken. Het is echter van belang ook de risico's op (middel)lange termijn in beeld te brengen.
- Voor Vinkeveen is geen berekend weerstandsvermogen bekend. Wel zijn berekeningen van het benodigd onderhoud voor legakkers en beschoeiingen zandeilanden gemaakt. In de Jaarrekening 2011 wordt een benodigd bedrag van € 3,6 miljoen voor onderhoud van de legakkers genoemd "*tot en met 2015, waarvan € 1, 9 miljoen op korte termijn nodig is*". In de Begroting 2013 is een reserve voor de legakkers opgenomen van € 196.000. Het bestuur heeft besloten de Provincie Utrecht te vragen het voortouw te nemen in deze problematiek.
- De reserves van Spaarnwoude zijn relatief hoog, zeker in vergelijking met het benodigde weerstandsvermogen. Ze zijn ontstaan door overdracht van gelden voor beheer van het Rijk (1992) en compensatiegelden Wijkermeertunnel (1996). Volgens

analyses van Recreatie Noord-Holland raken deze reserves bij ongewijzigd beleid – dat betekent: uitvoering van het groot onderhoud conform inventarisatie -uitgeput in 2015.
Inmiddels is een voorstel voor een programmatische aanpak van het groot onderhoud en het inzetten van bezuinigingen ontwikkeld. Daarmee komt de termijn van uitputting later te liggen: in 2024-2025. Het gevaar dreigt dat de deelnemersbijdragen op termijn hoger worden, wat zeer onwenselijk is gezien de financiële positie van o.a. de gemeente Amsterdam.

Het is dan ook van groot belang een concreet, haalbaar en verantwoord beleid te ontwikkelen om toekomstige tekorten te voorkomen. Het is aan te raden verdere kostenverlagingen en verhoging van inkomsten systematisch te onderzoeken via het formuleren van beleidsopties, waarbij nieuwe en tot nu toe ongebruikelijke invalshoeken worden onderzocht en financieel vertaald.

- Overigens is deze exercitie ook voor de andere schappen, waarin Amsterdam participeert, aan te raden om tekorten en verhoging van de deelnemersbijdrage op termijn te voorkomen.

Exploitatiesaldo

Het exploitatiesaldo is het verschil tussen baten en lasten. In een aantal schappen – zoals Spaarnwoude Oud en het Twiske - is het saldo negatief: de lasten zijn hoger dan de baten. Over het algemeen ontstaat het negatieve saldo door de hoge uitgaven aan terreinbeheer en onderhoud, waarvoor onttrekkingen aan de reserves worden gedaan.

Aanbeveling

Inbrengen in de besturen dat een beleid voor de middellange termijn wordt ontwikkeld, waarbij opties worden uitgewerkt om tekorten op termijn te voorkomen, waarbij de aantrekkelijkheid van het recreatie gebied zo min mogelijk wordt aangetast.

Bijlage 1 Motie 1049

Afdeling	**1**
Nummer	**1049**
Publicatiedatum	**20 januari 2012**
Ingekomen op	**21 december 2011**
Ingekomen onder	**928'**
Behandeld op	**22 december 2011**
Status	**Aangenomen**

Onderwerp

Motie van het raadslid de heer Van der Ree inzake de begroting voor 2012 (recreatieschappen).

Aan de gemeenteraad

Ondergetekende heeft de eer voor te stellen:

De raad,

Gehoord de discussie over de begroting voor 2012;
Constaterende dat:
- er op 16 december 2010 een motie van het raadslid de heer Van der Ree is aangenomen in de gemeenteraad waarin wordt opgeroepen de bijdrage aan recreatieschappen te heroverwegen en potentiële bezuinigingen in kaart te brengen (Gemeenteblad 2010, afd. 1, nr. 891);
- in het voorjaar van 2011 de bestuursopdracht 'Amsterdamse inzet in het Metropolitaan Landschap' is besproken in de raadscommissie Ruimtelijke Ordening, Bouwen en Wonen c.a.;
- het de inzet van het college is om in 2013 de Amsterdamse bijdrage aan de recreatieschappen met 10% ten opzichte van de bijdrage van 2010 te verminderen;

Overwegende dat:
- een verlaging van de bijdragen aan de recreatieschappen in de geest is van zowel de motie, de bestuursopdracht als de bezuinigingen voor 2013;
- het college in de dagelijkse besturen van de recreatieschappen heeft aangegeven dat er ook voor deze organisaties een bezuinigingsopgave ligt;
- er voor het nemen van besluiten in de dagelijkse/algemene besturen overeenstemming nodig is tussen de verschillende vertegenwoordigers, waaronder Amsterdam,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- zich in te zetten om in 2013 een vermindering van de Amsterdamse bijdrage aan de recreatieschappen Spaarnwoude, ’t Twiske, Waterland en Groengebied Amstelland van in ieder geval 10% ten opzichte van 2010 te realiseren en dit in de dagelijkse besturen van de recreatieschappen aan de orde te stellen;
- hierover vóór de begroting voor 2013 te rapporteren aan de raad.

Het lid van de gemeenteraad,

D.A. van der Ree

Greep op recreatieschappen

In opdracht van de wethouder Recreatie en Groen
Opdrachtnemer DRO, planteam Openbare Ruimte Groen en Stadsecologie.

INHOUD

1 Inleiding 4
1.1 Doel van de nota 4
1.2 Aanleiding 4
1.3 Probleemschets. 4
2 Bestaande bestuurlijk kaders 6
2.1 Rollen van rijk, provincie en gemeenten in de schappen. 6
2.2 Taken van de overheden in de Nota Ruimte. 6
3 Huidige afspraken 7
3.1 Wettelijke kaders 7
3.2. Specifieke verschillen per schap. 9
3.3. Samenwerkingspartners en stemverhoudingen 9
3.4. Uitkomst sturingsdiscussie Recreatie Noord-Holland 10
4 Huidige situatie planning en control 11
4.1 Verantwoordelijkheidsverdeling 11
4.2. Besluitvormingscycli 11
4.2. Betrokkenheid gemeente Amsterdam 14
5 Gewenste situatie 2005 16
5.1 Aanbevelingen om de aansturing te verbeteren 16
5.2 Aanbevelingen om de financiële controle te verbeteren 17
6 Bedreigingen, kansen en strategie voor de komende 10 jaar 18
6.1 Bedreigingen en kansen per schap 18

SAMENVATTING

De nota geeft aanbevelingen en kaders om te komen tot efficiënte recreatieschappen, met een controleerbare inzet en een minimum aan verrassingen. Bestuurders van Amsterdamse recreatieschappen en de wethouder Recreatie en Groen kunnen met deze nota meer grip krijgen op het proces van aansturing van de recreatieschappen. Voor de inhoudelijke aansturing is de visie Regionaal groen en recreatieschappen in voorbereiding.
De meeste schappen worden bestuurd via een Gemeenschappelijke Regeling. Dit is een vorm van regionaal bestuur. Het bestuur van het schap neemt beslissingen die de besturen van de deelnemers dienen uit te voeren. De gemeenteraad vaardigt vertegenwoordigers af voor het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. Dit kunnen wethouders of raadsleden zijn. Het mandaat van de vertegenwoordiger is groot. Slechts achteraf hoeft de vertegenwoordiger verantwoording af te leggen aan de raad. Uitzonderingen zijn de financiële stukken. De vertegenwoordiger kent een dubbele loyaliteit, namelijk één richting het schap en één richting de vertegenwoordigde gemeente. De gemeenteraad kan via beleidsrichtlijnen haar vertegenwoordiger aansturen.

De laatste jaren zijn een aantal problemen opgevallen:

1. De cyclus van begroten en verantwoorden leidt niet tot een helder inzicht in de besteding van de middelen in relatie tot behaalde resultaten, ook hebben meerjaren doorzichten nog niet de juiste vorm.
2. Mede door punt 1 is het erg moeilijk om te sturen op een koers van meerdere jaren.
3. De facilitaire diensten hebben in het verleden veel initiatief genomen om problemen van de schappen op te lossen, terwijl dat initiatief bij de besturen had moet liggen.
4. De besturen lijken zich niet altijd bewust te zijn van hun rol en verantwoordelijkheid.
5. De bestuurders hebben onvoldoende opdracht en armslag van de raad om problemen op te lossen.
6. Het facilitair bedrijf kent geen sancties voor slechte prestaties.
7. Er zijn in het verleden beslissingen genomen die het duurzaam voortbestaan van de recreatieschappen in gevaar brengen. Het gaat bijvoorbeeld om het:
    a. Niet reserveren voor vervangingsinvesteringen.
    b. Inzetten van bestemmingsreserves voor beheer ten behoeve van exploitatie en investeringen.
    c. Uitgaan van structureel hoge rentebaten bij het fondsbeheer.
    d. Niet indexeren van de verhoging van de bijdragen van de deelnemers.
    e. Geen rekening houden met voorspelbare tegenvallers als zieke werknemers.

De nota doet aanbevelingen die geadresseerd zijn aan aantal partijen over de volgende onderwerpen
Richting raad:

- Verscherpen van het inzicht in de verantwoordelijkheden die deelname aan een recreatieschap met zich meebrengt.
- Aanbevelingen om de vertegenwoordiger met meer inhoudelijke en procesmatige aansturing op pad te sturen.
- Te controleren of de inbreng door haar vertegenwoordiger ook werkelijk wordt geleverd.

Richting de vertegenwoordigers van Amsterdam:

- Een scherp beeld creëren van wat ze een overheidsinvestering vindt en wat niet.
- Een scherp beeld creëren van waar de grootste Amsterdamse investeringsbehoefte ligt.

Richting de besturen van de schappen:

- Zorgen voor een betere koers van de verschillende recreatiegebieden.
- Omstandigheden creëren om de financiële functie beter te laten functioneren, zodat de financiële rapportage die informatie geven die het bestuur wenst, en besturen op hoofdlijnen mogelijk wordt.
- Zorgen voor een grotere afrekenbaarheid van de prestaties van de facilitaire diensten.

- Een hoge kwaliteit van de oplegvellen bij besluiten (flappen) afdwingen.
- Het aantal ad-hoc investeringen terugdringen, door de rol van de begroting te versterken.

Richting de facilitaire diensten:

- Financiële stukken minder eenzijdig op de middelen leggen maar ook op de prestaties.
- De gevolgen van wijzigingen in organisatie of regelgeving voor de financiële functie begeleiden in speciale projecten.

In de voorliggende nota worden deze aanbevelingen gemotiveerd en uitgewerkt.

De nota wordt afgesloten met overzicht van de bedreigingen en kansen per schap en een actieplan.

1 INLEIDING

1.1 Doel van de nota

Doel van de nota is het geven van aanbevelingen en kaders voor de Amsterdamse bestuurders van recreatieschappen om tot efficiënte recreatieschappen te komen met een controleerbare inzet en een minimum aan verrassingen.
De nota is geschreven in opdracht van de wethouder Recreatie en Groen voor de bestuurders van Amsterdamse recreatieschappen en de wethouder Openbare Ruimte en Groen, die met deze nota meer grip krijgen op het proces van aansturing van de recreatieschappen. Voor de inhoudelijke aansturing is de visie Regionaal groen en recreatieschappen in voorbereiding.
Daarnaast kunnen de facilitaire diensten van de recreatieschappen kennis nemen van het Amsterdamse perspectief van de aansturingvraag. Voor de overige deelnemers in de besturen van de recreatieschappen kan de nota dienen als opstapper voor een discussie. Ze kunnen kennis nemen van de Amsterdamse standpunten en zich beraden of ze het eens zijn met Amsterdam. Dit zal zijn weerslag hebben op de besluitvorming in de besturen van de recreatieschappen.

1.2 Aanleiding

De wethouder Recreatie en Groen is bezorgd over de aansturing van de recreatieschappen. In de afgelopen jaren komen er telkens nieuwe incidentele vragen naar geld. De verantwoording van de besteedde middelen leidt niet tot groot enthousiasme bij het gemeentebestuur. Ze heeft behoefte om de vraag naar geld beter te zien aankomen en om meer sturing uit te oefenen op de besteding van de middelen.

1.3 Probleemschets.

De gemeente Amsterdam neemt deel in recreatieschappen om regionale recreatieve voorzieningen te ontwikkelen en in stand te houden. Ze levert daarvoor middelen en bestuurders in de besturen van de schappen. Ambtelijk worden de Amsterdamse bestuurders ondersteund door het Centraal Secretariaat Recreatieschappen. Sinds februari 2003 valt onder dit secretariaat. onder de dienst Ruimtelijke Ordening.

Het belang van de recreatieschappen voor de stad is onverminderd groot. Nagenoeg alle Amsterdammers hebben behoefte aan deze gebieden. Slechts groepen die moeite hebben de gebieden te bereiken komen niet. Het totale gebruik van het regionale groen is de afgelopen 10 jaar op hetzelfde niveau van 70 % participatie gebleven. Een aantal gebieden als Waterland en Amstelland en de Vinkeveense Plassen kennen een sterke stijging van het gebruik.

De recreatieschappen worden ondersteund door facilitaire diensten. In 2004 is de Noord-Hollandse dienst intern verzelfstandigd tot een overheid NV: Recreatie Noord-Holland (RNH). Deze is onder andere opgericht om besturen op hoofdlijnen mogelijk te maken. Vanaf 2005 zijn de recreatieschappen verplicht het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) te implementeren.

Sinds DRO het secretariaat van de recreatieschappen heeft overgenomen zijn een aantal problemen opgevallen:

1. De cyclus van begroten en verantwoorden leidt niet tot een helder inzicht in de besteding van de middelen in relatie tot behaalde resultaten, ook hebben meerjaren doorzichten nog niet de juiste vorm.

2. Mede door punt 1 is het erg moeilijk om te sturen op een koers van meerdere jaren.
3. De facilitaire diensten hebben in het verleden veel initiatief genomen om problemen van de schappen op te lossen, terwijl dat initiatief bij de besturen had moet liggen.
4. De besturen lijken zich niet altijd bewust te zijn van hun rol en verantwoordelijkheid.
5. De bestuurders hebben onvoldoende opdracht en armslag van de raad om problemen op te lossen.
6. Het facilitair bedrijf kent geen sancties voor slechte prestaties.
7. Er zijn in het verleden beslissingen genomen die het duurzaam voortbestaan van de recreatieschappen in gevaar brengen. Het gaat bijvoorbeeld om het:
    a. Niet reserveren voor vervangingsinvesteringen.
    b. Inzetten van bestemmingsreserves voor beheer ten behoeve van exploitatie en investeringen.
    c. Uitgaan van structureel hoge rentebaten bij het fondsbeheer.
    d. Niet indexeren van de verhoging van de bijdragen van de deelnemers.
    e. Geen rekening houden met voorspelbare tegenvallers als zieke werknemers.

2 BESTAANDE BESTUURLIJK KADERS

2.1 Rollen van rijk, provincie en gemeenten in de schappen.

Sinds de jaren 60, toen de aanleg van de regionale groenvoorzieningen is gepland is er de volgende verdeling van verantwoordelijkheden ontstaan. De situatie in 2005 is als volgt:

Het Rijk draagt 100% van de grondaankoop en is dus meestal grondeigenaar. Voor de inrichting geldt vanaf ca. 2005 een gemiddeld normbedrag van € 43.000,--. Een nog uit te onderhandelen deel komt op rekening van de regio. Het rijk draagt de provincie op het beheer te regelen en spreekt een handhavingtermijn af. Dit is een voorwaarde voor de investeringen. Daarnaast neemt ze 50% van de beheerskosten voor haar rekeningen via de inzet van Staatsbosbeheer als beheerder. Ze heeft in het verleden ook deelgenomen in de schappen (Spaarnwoude en Twiske), maar heeft zich daar uitgekocht.
De Provincie heeft de verantwoordelijkheid het beheer te regelen. In de Amsterdamse regio zijn de provincies ook de grootste deelnemers in nagenoeg alle schappen. Tot voor kort waren de medewerkers van de recreatieschappen in dienst bij de provincie. Dit is na de verzelfstandiging in 2004 ten einde gekomen. Per 2007 voert de provincie het contract uit dat met het rijk is gesloten over de investeringen in regionaal groen. Zij beheert dan het “investeringsbudget landelijk gebied” (ILG), dat overigens een veel breder pakket aan doelen kent dan alleen recreatie.
De Gemeenten waarbinnen de recreatieschappen gelegen zijn dragen sommige gemeentelijke bevoegdheden over aan een schapsbestuur (vastgelegd in de Algemene Verordening). De omliggende stedelijke gemeenten committeren zich aan het leveren van een financiële bijdrage voor de voorziening die mede voor hen wordt aangelegd. Amsterdam levert met ca € 2.000.000,-- ruim de helft van het totaal aan gemeentelijke bijdragen in Noord Holland. De grote steden (G 30) hebben recht om mee te praten over de invulling van ILG budget.
Het schap is de resulterende samenwerking van de provincie en gemeenten. Er wordt samengewerkt op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regeling. Het schapsbestuur is een vorm van regionaal bestuur en kan de deelnemende gemeenten, binnen de door de Gemeenschappelijke Regeling geboden bevoegdheden, zaken opleggen. De gemeenteraden stellen slechts de, in het Algemeen Bestuur, besloten zaken vast. Daarnaast kunnen ze bezwaar maken tegen een aantal voorgenomen besluiten, maar de meerderheid beslist. In Noord-Holland worden de besturen ondersteund door de facilitaire dienst Recreatie Noord-Holland (RNH).

2.2 Taken van de overheden in de Nota Ruimte.

In de Nota Ruimte staat bij het in het leven roepen van het ILG weinig over regionaal groen:
Provincies, WGR-plusregio’s en gemeenten bieden in hun plannen voldoende ruimte voor groengebieden en andere recreatiemogelijkheden om de stad.
Provincies, WGR-plusregio’s en gemeenten versterken de recreatieve functie van de voormalige rijksbufferzones en passen het provinciaal planologisch regime zodanig aan dat versterking van de mogelijkheden voor dagrecreatie en ontspanning plaatsvindt.
De rijksbijdrage voor inrichting van openbaar groen bedraagt 60%.

3 HUIDIGE AFSPRAKEN

3.1 Wettelijke kaders

Gemeenschappelijke regelingen in het algemeen.

Een Gemeenschappelijke Regeling is een overeenkomst tussen raden en Colleges van B en W van gemeenten en Provinciale en Gedeputeerde Staten van de provincie voor een Openbaar Lichaam. Wijzigingen in de overeenkomst vereisen unanieme goedkeuring. De raden hebben budgetrecht. De financiële verantwoording moet daarom altijd via de raad.

Uittree bepalingen.

Een deelnemer kan uittreden, hiervoor wordt een ontbindingsovereenkomst gesloten die door alle partijen aanvaard wordt. Het is gebruikelijk dat een uittredende partij een geldbedrag achterlaat dat voldoende is om de toekomstige bijdragen te dekken. Dit is doorgaans circa 10 maal de jaarlijkse bijdrage. Bij tweederde meerderheid kan de regeling worden opgeheven.

Verhouding bestuur schap en besturen deelnemers.

Een Gemeenschappelijke Regeling is een vorm van regionaal bestuur. Het bestuur van het schap neemt beslissingen die de besturen van de deelnemers dienen uit te voeren.

De regels rond het uitbrengen van stemmen zijn in Noord-Holland geregeld in het reglement van orde van 2003. Alleen bestuursleden en hun plaatsvervangers kunnen stemmen. Om te stemmen is aanwezigheid in de vergadering vereist. Mandateren kan uitsluitend aan leden binnen dezelfde gemeente.

Verhouding vertegenwoordiger van gemeente en gemeenteraad.
De gemeenteraad vaardigt vertegenwoordigers af voor het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. Dit kunnen wethouders of raadsleden zijn. Het mandaat van de vertegenwoordiger is groot. Slechts achteraf hoeft de vertegenwoordiger verantwoording af te leggen aan de raad. Uitzonderingen zijn de financiële stukken. Zie hiervoor hoofdstuk 4.3.
Voor de gemeenschappelijke regeling is de gemeente één rechtspersoon. De precieze verdeling van verantwoordelijkheden binnen de gemeente is een interne aangelegenheid. Voor het leggen van de primaire verantwoordelijkheid bij de raad pleit dat de Amsterdamse rol vooral controlerend is. Voor het leggen van de primaire verantwoordelijkheid bij de wethouder pleit dat de wethouder meer invloed heeft op de gemeentebegroting, door de mogelijkheid met voorstellen te komen. Daarnaast wordt de wethouder nog gecontroleerd door de raad.

Echter de wethouder is praktisch niet in staat om alle bestuursvergaderingen bij te wonen. Dit kan worden ondervangen door raadsleden als plaatsvervangers te laten optreden een nauwkeurige coördinatie uit te voeren tussen raadsleden en wethouder. In dat geval kan de wethouder bijvoorbeeld alle vergaderingen met begrotingsbeslissingen bijwonen en de plaatsvervangers de overige vergaderingen.

Aanbeveling 1: De wethouder is de primaire verantwoordelijke voor de recreatieschappen. De wethouder bezet de bestuurszetels en is aanwezig bij de vergaderingen waarin de begroting wordt behandeld. Voor de overige vergadering wordt de wethouder vervangen door de raadsleden Ze hebben echter een belangrijke positie, omdat duidelijk is dat de wethouder op het merendeel van de vergaderingen niet aanwezig zal zijn. Communicatie tussen wethouder en raadsleden wordt nauwkeurig gecoördineerd.

De vertegenwoordiger kent een dubbele loyaliteit, namelijk één richting het schap en één richting de vertegenwoordigde gemeente. De gemeenteraad kan via beleidsrichtlijnen haar vertegenwoordiger aansturen. De enige sanctiemogelijkheid die de raad heeft is het ontnemen van de vertegenwoordigende functie van de vertegenwoordiger.

Aanbeveling 2: De raad stuurt haar vertegenwoordiger aan via beleidslijnen. Als de vertegenwoordiger zich naar het oordeel van de raad hier onvoldoende aan houdt is het ontnemen van de verantwoordelijkheid een mogelijkheid.

Verhouding centrale stad en deelraden

Zowel de centrale stad als de stadsdelen kunnen zitting hebben in een recreatieschap. Als een recreatieschap puur een beheerstaak heeft en grens aan een stadsdeel dan is het stadsdeel de aangewezen bevoegde. Als het niet grenst aan een stadsdeel dan is de centrale stad de aangewezen bevoegde. Als het wel grenst aan de stadsdelen maar er zijn ook ontwikkeltaken dan moeten de stadsdelen en de centrale stad overeenstemming bereiken over de vertegenwoordiging.

Degene die de bestuursvertegenwoordiging heeft moet ook de financiële verantwoordelijkheid nemen. Anders zou er sprake zijn van een blanco cheque voor de bestuursvertegenwoordiger.

Aanbeveling 3: bestuursverantwoordelijkheid en financiële verantwoordelijkheid dienen gekoppeld te zijn.

Een ingewikkeld geval doet zich voor in Amstelland waar de centrale stad de financiële verantwoordelijkheid heeft en andere Amsterdamse partijen mede bestuursvertegenwoordiging hebben. Voor deze laatste partijen geldt de blanco cheque situatie.

Aanbeveling 4: in de situatie met meerdere bestuursverantwoordelijken moet, samen met de betreffende stadsdelen, een model gezocht worden die de blanco cheque situatie uitsluit. Mogelijkheden zijn:

a. de centrale stad blijft financieel verantwoordelijk, de stadsdelen mogen geen dissident standpunt hebben over geldzaken.
b. De financiële verantwoordelijkheid wordt verdeeld over alle partijen met bestuursverantwoordelijkheid. Dit kan eventueel leiden tot een herverdeling van de bestuurszetels.

Verhouding facilitair bedrijf en bestuur.

De facilitaire bedrijven RNH (Noord-Holland) en FDUR (Utrecht) voeren opdrachten uit van de besturen van de verschillende schappen. Tegelijkertijd adviseren de facilitaire bedrijven het bestuur over de te nemen besluiten. Het Goois Natuurreservaat staat op zichzelf.
Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV).
Dit besluit, vallend onder de gemeentewet, stelt regels aan de begrotingen en verantwoording. Voor de jaarrekening is invoering per 2004 verplicht, voor de begroting per 2005. Begrotingen moeten zijn opgebouwd volgens een productbegroting. Deze gaan in de loop van de tijd de werkbegrotingen

vervangen. De regels voor het afschrijven van investeringen zijn aangescherpt. Hierdoor zijn de financiële gevolgen van investeringsbeslissingen veel helderder.

Rol van adviescommissies

Bij RNH wordt bij elk schap iedere ronde van DB en AB vergaderingen vooraf gegaan door een ambtelijke adviescommissie. Deze commissie adviseert de bestuurders en heeft een belangrijke rol bij het sturen op hoofdlijnen. De commissieleden kunnen het DB adviseren over het wel of niet agenderen van besluiten en kunnen de formulering van besluiten aanpassen. Ze vormen een buffer tussen de adviezen van RNH en de belangen van de deelnemende partijen. Ze adviseren direct aan bestuurders via annotaties. Op verzoek van de vertegenwoordiger kunnen adviseurs deelnemen aan de vergadering.

3.2. Specifieke verschillen per schap.

Stichting het Goois Natuurreservaat is officieel een stichting, maar opereert als gemeenschappelijke regeling. Per 10 jaar worden contracten met de deelnemers afgesloten. De uittree bepalingen zijn daarmee geheel anders, contractueel kan het contract na 10 jaar worden verbroken. Het DB is de belangrijkste vergadering. De stichting maakt geen aanstalten om zich te houden aan de bepaling van BBV. De financieringsstructuur is ook sterk afwijkend: investeringen worden gedragen door een vriendenstichting, die o.a. via de Postcodeloterij veel geld binnenhaalt.

Het Utrechtse schap Vinkeveense Plassen wijkt op de volgende onderdelen af:

- Het DB is de belangrijkste vergadering.
- Het beheersgebied van het schap Vinkeveen beperkt zich tot enkele zandeilanden.
- Toezicht, beheren van routes en oeverbeheer zijn de voornaamste taken van het schap.

Binnen de Noord-Hollandse Schappen zijn vooral overeenkomsten. In alle schappen zijn de AB's de belangrijkste vergadering, maar ook daar zijn enkele afwijkingen te constateren:
Landschap Waterland is een beleidsschap en voert nagenoeg geen terreinbeheer uit. Jachthaven Hemmeland maakt onderdeel van dit schap, maar de kosten worden gedekt uit exploitatie van de Jachthaven.
Groengebied Amstelland kent als bijzonderheid dat delen van het vlakgroen door Staatsbosbeheer worden beheerd (Diemerbos) terwijl de fietspaden in beheer zijn bij het schap.
Recreatieschap Twiske: geen bijzonderheden
Recreatieschap Spaarnwoude: Bijzonderheden zijn:

- Een deel van het werkingsgebied (Noorderbos) is in beheer bij Staatsbosbeheer.
- Het schap heeft veel inkomsten uit onroerend goed beheer en andere exploitaties.
- Binnen het schap is een verzelfstandigd onderdeel, de Stichting Agrarische Bedrijven Spaarnwoude (SAS), met een zelfstandig bestuur.

3.3. Samenwerkingspartners en stemverhoudingen

In elk schap zijn een provincie, een aantal verstedelijkte gemeenten en een aantal landelijke gemeenten vertegenwoordigt. Gemeenten die hier als stedelijk zijn beschouwd zijn vetgedrukt

schap	Deelnemers (stem)	Verhouding stedelijk-landelijk	Gewicht amsterdamse stem
Amstelland (AB)	Prov NH (1); Amstelveen (1); Ouder-Amstel (1); Diemen (1); Amsterdam (3)	5:1	3/7
Twiske (AB)	Prov NH (1); Landsmeer (2); Oostzaan (2); Purmerend (2); Zaanstad (2); Amsterdam (2)	3:2	2/11
Spaarnwoude (AB)	Prov NH (1); Amsterdam (1); Velsen (1); Haarlemmermeer (1); Haarlem (1); H'liede-sp'woude (1)	5:1	1/6
Waterland (AB)	Prov NH (1); Beemster (1); Zeevang (1); Wormerland (1); Edam Volendam (1); Landsmeer (1); Oostzaan (1); Purmerend (1); Waterland (1); Zaanstad (1); Amsterdam Noord (2)	2:3	2/11
Vinkeveen (AB)	Provincie Utrecht (2); Abcoude (3); Amsterdam (4); Ronde venen (5)	2:4	2/7
Gooi (AB)	Prov NH (4); Hilversum (4); Bussum (2); Huizen (2); Amsterdam (2); Blaricum (1); Laren (1); Naarden (1)	11: 2	2/17

3.4. Uitkomst sturingsdiscussie Recreatie Noord-Holland

Op 30-3-2005 hebben de bestuurders van de Noord-Hollandse recreatieschappen op initiatief van gedeputeerde Schipper gediscussieerd over de bestuurlijke positionering van de schappen. Alle deelnemers zijn van mening dat er recent voldoende structurele wijzigingen zijn geweest. RNH krijgt de komende jaren de tijd zich te bewijzen. Verbeteringen in de contractvorming zijn wel gewenst.

4 HUIDIGE SITUATIE PLANNING EN CONTROL

Door ACAM-advies heeft een analyse van het recreatieschap Amstelland plaats gevonden. In bijlage 1 wordt hierover gerapporteerd. Deze bevindingen vormen de basis van het onderstaande hoofdstuk.

4.1 Verantwoordelijkheidsverdeling

Door besluiten in het verleden is capaciteit van de financiële beheerfunctie zo klein geworden dat wijzigingen in regelgeving met de grootste moeite kunnen worden bijgehouden en dat verbeteringen moeilijk snel zijn te realiseren.

Het feit dat de organisatie ook nog moet reageren op de verzelfstandigingen, aandacht voor kostenverlaging en het ontwikkelen van een vraaggerichte organisatie maakt het bovenstaande nog nijpender.

De verantwoording van de bovenstaande problemen moet in eerste instantie gezocht worden bij de besturen van de schappen. Zij zullen de voorwaarden moeten creëren om de situatie beter op orde te krijgen. In ruil daarvoor moet de RNH een managementcontract met de besturen aangaan. Hierop wordt nader ingegaan bij de de aanbevelingen.

4.2. Besluitvormingscycli

Meerjarencyclus

Met de meerjarencyclus is bij RNH in 2002 een serieus begin gemaakt met de instelling van beleids- en bedrijfsplannen. Bij het Gooi is dit door het ontbreken van zelf gefinancierde investeringen niet nodig. In Vinkeveen is nog geen begin gemaakt met een dergelijk cyclus.

Beleidsplan

Het beleid van een schap wordt vastgelegd in het beleidsplan. Deze heeft een geldigheid van 4 jaar en kent een zware goedkeuringsprocedure via de raden. De eerste bedrijfsplannen dateren van 2002.
Het is in de eerste generatie beleidsplannen meestal niet goed gelukt om een scherpe identiteit van het eigen gebied te formuleren. Visie voor de middellange termijn doelen en prioritering zijn wel geformuleerd maar worden gemankeerd door de kwaliteit van de geformuleerde identiteit. De doelen zijn niet SMART geformuleerd (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden), waardoor ze niet optimaal aansturend zijn.

Productcatalogus

De invoering van een programmabegroting in 2004 is vooraf gegaan door het opstellen van een productencatalogus. In totaal zijn 15 producten onderscheiden. De grenzen tussen de productgroepen worden nog niet consequent toegepast. Voor de besturen is een terugrapportage over 15 producten niet efficiënt.

Bedrijfsplannen

In bedrijfsplannen wordt een projectmatige vertaling gegeven van het beleidsplan. Beleidsplannen en bedrijfsplannen moeten één geheel vormen, maar de doorvertaling van beleidsplannen naar bedrijfsplannen leverde moeilijkheden op. De bedrijfsplannen maakten een keur aan problemen zichtbaar, die op het niveau van het Algemeen Bestuur niet altijd oplosbaar bleken. Zoals achterstanden in de indexeringen en tekorten in de vervangingsinvesteringen

De goedkeuring van bedrijfsplannen verloopt via een zware goedkeuringsprocedure vergelijkbaar met die van begrotingen. Tegelijkertijd is de status, met name ten opzichte van de begroting, niet helemaal helder. De afronding van de bedrijfsplannen is uitermate rommelig verlopen. Bij sommige schappen heerst nog steeds onduidelijkheid of het bedrijfsplan nu wel of niet is goedgekeurd. Mislukte processen zijn niet goed gemarkeerd. De ervaringen met de eerste generatie bedrijfsplannen zijn zo negatief dat ze vervangen gaan worden door het voortschrijden meerjarenbeleid

(Voortschrijdend) meerjarenbeleid

In 2005 zijn “uitgangspunten voor het meerjarenbeleid” opgesteld. Hierin wordt de koers van een schap beschreven en de doorwerking van deze koers op de middellange termijn. Ook dit planfiguur is ingekaderd door het beleidsplan. Ten opzichte van het bedrijfsplan is het veel meer gericht op de sturingsvragen voor het bestuur. Het is nog wat zoeken naar de status van het meerjarenbeleid. Voorlopig lijkt het erop dat ze op AB niveau kan worden afgehandeld. Het is de bedoeling deze meerjarenuitgangspunten jaarlijks te herijken en scherper te maken, er ontstaat dan een “voorschrijdend meerjarenbeleid“. De aanpak is veelbelovend. Een beslissing op AB niveau zou wel inhouden dat er geen nieuwe middelen in het kader van nieuw beleid kunnen worden gevraagd.
Kwaliteitscatalogus
Kwaliteitsniveau’s worden geformuleerd in een kwaliteitscatalogus waardoor het bestuur veel beter kan sturen op de beheersprestatie. Op dit moment (2005) is dit model alleen in het Groengebied Amstelland toegepast en dan nog als pilot. Dankzij de kwaliteitscatalogus kan het bestuur zelf beheerskeuzen maken en via aanpassing van het beheersplan invloed uitoefenen op de kosten. Het niveau van terreinbeheer wordt verdeel in acceptabel of ambitieus Het resultaat is veelbelovend. De methode kan zondermeer getransporteerd worden naar andere deelgebieden en schappen binnen Noord-Holland. De Utrechtse schappen beschikken al langer over een kwaliteitscatalogus.

Jaarcyclus

Begroting, jaarrekening, jaarverslag

Deze cyclus is formeel de belangrijkste. Hierin verplichten de deelnemers zich tot bijdragen. De jaarcyclus kent een zware goedkeuringsprocedure. Op conceptstukken worden de deelnemers door het DB in de gelegenheid gesteld om binnen 6 weken bezwaar te maken. Het Amsterdamse besluitvormingsproces is niet in staat om over alle conceptstukken tijdig de raad te consulteren.

De jaarcyclus ziet er als volgt uit:

tijd	**Stuk**
Maart jaar x	Conceptbegroting jaar x+1
Juli jaar x	Begroting jaar x+1
December jaar x	Jaarplan jaar x+1
Oktober jaar x+1	Najaarsrapportage jaar x+1
Maart jaar x+2	Jaarrekeningen jaar x+1

In detail zijn de volgende stappen te onderscheiden.

- Conceptbegroting voor het volgende jaar in het DB (ca maart)
- Voorleggen conceptbegroting aan de participanten
- Eventueel schriftelijk bezwaar (6 weken)
- Advies van DB aan AB over bezwaren.
- Vaststelling begroting AB (ca juli)
- Ter vaststelling voorleggen aan raden gemeenten (staten).
- Jaarplan als detailinvulling van de begroting (december)
- Najaarsrapportage (ca oktober van het betreffende begrotingsjaar)
- Conceptjaarrekening/jaarverslag voorafgaand jaar (ca maar/april)
- Eventueel schriftelijk bezwaar (6 weken)
- Accountantsverklaring ()
- Jaarrekening/ jaarverslag ter vaststelling aan de raden gemeenten (staten)

Er zijn op dit moment de nodige problemen rondom de begroting en jaarrekeningen:

1. Prestaties in de begroting zijn voor een deel SMART geformuleerd. Goed is:
    a. Binnen beheersplannen van deelgebieden wordt met meetbare doeltellingen gewerkt (in vierkante meters en prijs per eenheid in €)
    b. Personeel inzet wordt in uren geregistreerd (per 2004)
    c. Uitbesteed werk wordt vastgelegd in een bestekadministratie

    In ontwikkeling is:
    d. Een vereenvoudiging van catalogus van productgroepen van 15 naar 3 groepen
    e. In de volgende cyclus van meerjarenplannen en jaarplannen wil men de programma doelen concreet benoemen.

    Niet goed is:
    f. In de programmabegroting staan voornamelijk financiële doelstellingen, er worden nauwelijks prestaties beschreven
    g. Binnen projecten ontbreken afspraken over doorlooptijd.
2. De toelichting op de producten is na twee jaar proberen nog steeds niet op orde. Prestaties worden geordend onder het verkeerde product en de toelichtingen zijn ontoereikend.
3. Aanlevertermijnen voor de financiële stukken worden overschreden.

Van een verslaglegging in een jaarverslag is nauwelijks sprake.
De accountantscontrole richt zich op betrouwbaarheid en rechtmatigheid en niet op de realisatie van programmadoelstellingen.

De financiële stukken worden te weinig gemaakt met een intentie om bestuurders een handvat te geven om te sturen of om de prestaties te beoordelen, maar meer om te voldoen aan een verplichting.

Jaarplan

Omdat de begroting al in maart van het voorafgaande jaar wordt opgesteld is er bij aanvang van het begrotingsjaar (december-januari)) bij RNH nog een bijstellingsmoment: het jaarplan. Deze planfiguur is nieuw (2004) en geeft aan welke speerpunten (projecten) er binnen de ruimte van de begroting en met in acht neming van het meerjarenbeleid in het betreffende jaar worden uitgevoerd. Het jaarplan voorziet in een behoefte.

Najaarsrapportage

In de najaarsrapportage (ca. december) geeft RNH aan welke resultaten er dat jaar zijn geboekt. De najaarsrapportage voorziet in een behoefte, maar zou als sturingsinstrument sterk in betekenis winnen als de cijfers actueel zouden zijn. Dit is nog niet het geval. De snelheid kan worden vergroot door een ‘state of the art’ koppelsysteem van databases (eenvoudige datawarehouse).

Korte cyclus van ‘ad-hoc’ investeringsbesluiten

In iedere vergadering van het Algemeen Bestuur kunnen investeringsbesluiten worden genomen. Dit is soms gewenst omdat anders onnodige vertraging optreedt bij de uitvoer van de projecten. De financiële dekking van de besluiten wordt vervolgens opgenomen in de begroting van het daaropvolgende jaar. In Vinkeveen maakt men een aparte suppletore begroting voor deze besluiten. Het Gooi kent geen investeringsbesluiten.
Het probleem van de investeringsbesluiten is dat ze genomen worden voor de begroting en dat de deelnemers er alleen via het AB invloed op hebben Het zou moeten leiden tot een herprioritering van de beschikbare financiële ruimte maar deze keuze ligt niet altijd voor.

4.2. Betrokkenheid gemeente Amsterdam

Presentie

De bestuurders van Amsterdam zijn gemiddeld bij 1/3 van de bestuursvergaderingen aanwezig. Per bestuursfunctie varieert de aanwezigheidsfrequentie van 100 % tot 0 %.
De conclusie luidt dat op bestuurlijk niveau er veel te verbeteren valt aan de deelname van Amsterdam in de besturen.
Deelname van raadsleden lijkt te leiden tot een frequenter bezoek aan bestuursvergaderingen dan deelname van een wethouder.

Communicatie

Intern binnen Amsterdam

Het centrale secretariaat recreatieschappen Amsterdam communiceert met de bestuurders van de schappen via annotaties. In bijzondere gevallen worden besprekingen gehouden. Terugmelding vindt plaats via de verslagen van de besturen. In Vinkeveen en het Gooi zijn de DB vergaderingen het belangrijkst. Deze worden niet altijd voorafgegaan door adviescommissies. Voor deze vergaderingen moeten de bestuurders vaak zonder annotatie opereren.
Door de wethouder Recreatie en Groen is als extra een halfjaarlijks overleg tussen alle bestuursleden van de recreatieschappen ingevoerd. Hier worden relevante zaken in het werkveld regionaal groen doorgesproken.
Om meer kader te geven aan de inbreng van de Amsterdamse bestuurders in de recreatieschappen wordt op dit moment een visie “regionaal groen en recreatieschappen”opgesteld.
Het systeem functioneert in beginsel goed. Aandachtspunt punt is de selectie van bestuursleden bij aanvang van een raadsperiode. De raadsleden hebben op het moment van de toedeling onvoldoende informatie om werkelijk te kiezen welke nevenfuncties ze willen bekleden. Dit kan een oorzaak zijn van de gemiddeld lage opkomst van Amsterdamse bestuurders in de besturen.

Extern

De facilitaire dienst communiceert via vergaderingen en vergaderstukken met de deelnemers. De stukken bevatten oplegvellen die de essentie van het besluit samenvatten. In Amsterdams jargon zou dit een flap genoemd worden. De informatie op de flappen laat echter nog veel te wensen open. Vergaderstukken zijn vaak het initiatief van de facilitaire dienst. Weliswaar vormen adviescommissie en DB (dagelijks bestuur) een sluis voor het AB. Toch kan de vraag opgeroepen worden of de facilitaire dienst het bestuur niet bestuurt.
Op ambtelijk niveau is regelmatig sprake van informeel contact met de facilitaire dienst maar ook met andere deelnemers. Dit kan cruciaal zijn bij het behalen van een meerderheid voor standpunten in het AB. Knelpunt is dat het informele contact veel tijd en energie kost. Die tijd is niet altijd beschikbaar waardoor de invloed die Amsterdam had kunnen uitoefenen soms niet wordt benut.
Eens in de 10-20 jaar brengen recreatieschappen het op om onderzoek te doen naar het gebruik van hun gebieden. De frequentie is te laag. De provincie Noord-Holland neemt momenteel het initiatief om hierin meer stroomlijning te krijgen

Burgers

Twee schappen hebben een gebruikersplatform. In het gebruikersplatform van Spaarnwoude zijn geen Amsterdamse burgers verschenen. Van Amstelland zijn geen gegevens bekend. De gebruikersplatforms worden gedomineerd door ondernemers binnen het gebied. Voor de belangenbehartiging van de steden lijken ze minder bruikbaar.
Via enquêtes worden binnen Amsterdam peilingen gehouden onder de Amsterdamse bevolking over het gebruik van de schappen. De laatste is van 2005. Het ligt in de bedoeling om op basis van enquêtes de ontwikkelwensen van de stedeling in het regionaal groen beter in beeld te brengen.
Alleen in Vinkeveen is de laatste twee jaar sprake van directe communicatie tussen Amsterdamse burgers en het Amsterdamse bestuurslid.
De kennis over wat de Amsterdamse burger wil is voor verbetering vatbaar. In 2005 is het bezoek van de recreatiegebieden in beeld gebracht, maar de waardering en de wensen voor de toekomst zijn nog niet duidelijk.

5 GEWENSTE SITUATIE 2005

De aanbevelingen gelden vooral voor de schappen die door RNH worden gefaciliteerd, namelijk Amstelland, Twiske, Spaarnwoude en Waterland. Ze zijn ook relevant voor Vinkeveen hoewel dit schap in een andere ontwikkelfase verkeert. Voor het Gooi zijn de aanbevelingen nauwelijks relevant.

5.1 Aanbevelingen om de aansturing te verbeteren

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor het beleid van de schappen.

Aanbeveling 1: Afstappen van de vierjaarlijkse cyclus voor het beleidsplan. Het beleid moet voorlopig elk jaar expliciet onderwerp van discussie zijn.
Aanbeveling 2: De beleidsdoelen moeten in sterkere mate SMART worden geformuleerd. De beleidsdoelen vormen de basis van de aansturing.
Aanbeveling 3: Het bestuur van een schap moet kritisch kijken naar de geformuleerde identiteit van haar gebied. Bij een geconstateerde behoefte om de identiteit te verbeteren moet daarvoor een proces worden opgestart.
Aanbeveling 4: RNH signaleert wijzigingen in haar omgeving met gevolgen voor de financiële functie (bijvoorbeeld verzelfstandiging, BBV, of de wens voor een snellere managementsrapportage) de besturen van de schappen creëren voor RNH de ruimte om met een projectbudget de veranderingen in de bedrijfsvoering op orde te krijgen. Nieuwe veranderingen moeten weer verwerkt worden met een nieuw projectbudget.
Aanbeveling 5: Zodra de bedrijfsvoering op orde is moet de directeur een managementcontact sluiten met de besturen waarin ‘service level agreements’zijn opgenomen. Om dit goed te doen vereist dit de introductie van een managementinformatiesysteem.

Aanscherping Amsterdams beleid.

Aanbeveling 1: Amsterdam moet een scherp beeld hebben van a) wat ze een overheidsinvestering vindt en wat niet. Dit wordt vastgelegd in de visie “Regionaal groen en recreatieschappen” die eind 2005 in de raad komt en b) waar de grootste investeringsbehoefte ligt, hiervoor wordt in 2005 een kaart gemaakt van de hoofdlijnen van de gewenste investeringen in het groen voor de komende 7 jaar.
Aanbeveling 2:. Om te voldoen aan de, voor Amsterdam te krappe, reactietermijn van 6 weken bij de goedkeuring van de financiële stukken wordt tussen de verantwoordelijke dienst en concern financiën een protocol afgesproken wanneer en hoe Amsterdam haar bezwaren kenbaar maakt.
Aanbeveling 3: Bij aanvang van een raadsperiode moet de voorlichting richting over de bestuursfuncties bij recreatieschappen worden geïntensiveerd zodat raadsleden een gemotiveerde keuze kunnen maken voor een bestuursfunctie de recreatieschappen.
Aanbeveling 4: Amsterdam moet alleen toestemmen met fusies indien de verhouding stedelijke stemmen – landelijke stemmen niet verslechtert.

Communicatie

Aanbeveling 1: Bestuurslid en plaatsvervanger moeten goed sparren bij vervanging. Met de centrale secretaris kunnen afspraken gemaakt worden over ondersteuning op dit gebied.
Aanbeveling 2: In de annotaties moet eventuele inzet van lobby een nadrukkelijk element vormen bij belangrijke beslissingen. Het is nuttig om als bestuurder en adviseur de lobby-activiteiten af te stemmen. De één bereikt immers niet veel zonder de ander.

5.2 Aanbevelingen om de financiële controle te verbeteren

Verbetering van de koppeling prestatie en middelen

Verruiming van de controle door accountants (van generiek naar specifiek).

Aanbeveling 1: een ombouw naar een verantwoording van prestaties en middelen naar de ontwikkeling van een specifieke ‘’prestatie verklaring’’ naast de generieke accountantsverklaring. Hierbij moet ook aandacht worden besteed aan de omgang met Europese aanbestedingsregels.

Verbeteringen van de jaarcyclus

Aanbeveling 1: programmabegroting en jaarverslag/jaarrekening moeten naadloos op elkaar aansluiten. Aanvullende producten als meerjarenprogramma, en jaarplan moeten zich bedienen van dezelfde systematiek, maar hoeven niet precies te vallen over de programmabegroting (de rode draad moet te volgen zijn).
Aanbeveling 2: Elk product (of productgroep) moet naast een overzicht van hoeveel geld omgaat ook beschrijven welk doel er voor wordt gerealiseerd. Zodra het bestuur keuzes heeft moet de koppeling van elk doel en elke prestatie preciezer worden uitgesplitst.
Aanbeveling 3: bij projecten is het wenselijk een realistische inschatting te maken van de doorlooptijd. Bij projecten met subsidies moet aangegeven worden wanneer een project klaar moet zijn om de subsidies niet in gevaar te brengen. Bij projecten die gefinancierd worden vanuit een eenmalige storting moet worden aangegeven wat de gevolgen zijn van uitstel van de investering.
Aanbeveling 4: De productencatalogus moet zo zijn opgebouwd dat vergelijking met concurrerende aanbieders met name Staatsbosbeheer (benchmarking) mogelijk is.
Aanbeveling 5: Het in onderlinge samenwerking opstellen van NEN ()-normen voor de recreatieschappen die vergelijkbaar zijn met de RNH recreatieschappen (namelijk die van de provincie Utrecht en Zuid-Holland). Regio Randstad zou een geschikt platform zijn om deze partijen bij elkaar te brengen.
Aanbeveling 6: Het overgrote deel van de investeringen moeten worden beschreven in de meerjarenplannen en de jaarplannen. Het aantal ad-hoc investeringsbeslissingen moet zoveel mogelijk worden beperkt.

Verbetering van de formulering en de oplegvellen bij de besluiten.

Aanbeveling 1: RNH belast iemand met de eindverantwoording voor de oplegvellen. Besluiten zonder volledige oplegvellen worden niet in behandeling genomen.
Aanbeveling 2: Op het oplegvel is knip en klaar wie de initiatiefnemer is van het ingebrachte besluit.
Aanbeveling 3: Besluiten worden pas genomen als alle financiële en juridische gevolgen helder zijn. Besluiten worden alleen in het AB genomen.
Aanbeveling 4: Bij intentiebesluiten ramingen opnemen van de financiële gevolgen in drie categorieën met een toenemende exactheid: a) grove schatting, b) schatting en c) begroting.
Aanbeveling 5: Om de DB’s een zo klein mogelijke rol te geven moeten de formuleringen van de besluiten in de AC’s woordelijk voorbereid worden.
Aanbeveling 6: In beginsel elk investeringsbesluit te formuleren als intentie waarover pas bij de begroting van het komende jaar definitief wordt besloten (calamiteiten daargelaten). Dus de begroting is het enige kader waarbinnen middelen vrij gemaakt worden. Alleen om dwingende redenen mag hiervan toegelicht afgeweken worden.

6 BEDREIGINGEN, KANSEN EN STRATEGIE VOOR DE KOMENDE 10 JAAR

6.1 Bedreigingen en kansen per schap

Algemeen

De bedreigingen van de schappen waren in 2004 nog slechts onsamenhangend in beeld gebracht. Met de komst van het meerjarenbeleid in Amstelland en Spaarnwoude en ..in het Twiske is hierin veel verbetering gebracht.

Groengebied Amstelland:

Bedreigingen:

- Amstelland heeft gewerkt met slechte indexering vanaf 1992;
- Eeen strenge interpretatie van nieuwe afschrijvingsregels kunnen op korte termijn leiden tot een stijging van de lasten van de deelnemers;
- Amsterdam heeft drie bestuurszetels, met uitsluitend financiële verantwoording bij de centrale stad. De stadsdelen hebben op dit moment een blanco cheque.
- Slechte reserveringen voor vervangingsinvesteringen;
- Afnemend aantal agrariërs in het werkgebied;
- Relatief onbekend bij Amsterdammers.

Perspectief:

- Er is nog een investeringsfonds van ca € 2 mio;
- Door de toenemende verdichting van de stad is een intensivering en uitbreiding van het recreatieve areaal te rechtvaardigen, hiervoor liggen ruime rijksmiddelen klaar;
- De nodige ruimte voor besparingen lijkt in de huidige beheersplannen te zitten, dit blijkt uit de kwaliteitscatalogus. Hierdoor kan gespaard worden voor vervangingsinvesteringen;
- Vanuit Toekomst Amstelland wordt gezocht naar mogelijkheden om agrariërs te betalen voor hun diensten aan de stad (zoals het gebiedsfonds Amstelland);
- Het verdienvermogen is nog maar mondjesmaat gebruikt.

Conclusie:

Vanaf 2006 wordt Amstelland enkele jaren geconfronteerd met de nieuwe afschrijvingsregels. Een nieuwe investeringsgolf zal de komende jaren onderdeel van het gesprek zijn. Het probleem van de vervangingsinvesteringen en indexering is nog niet geheel opgelost. Het is niet uitgesloten dat hiervoor de deelnemers nog worden aangesproken Verder is de situatie in Amstelland onder controle.

Recreatieschap Spaarnwoude:

Bedreigingen:

- Spaarnwoude heeft een forse investeringsambitie, voor een deel zijn dit onontkoombare verplichtingen;
- De deelnemersbijdrage is omlaag gebracht. Dit drukt op het beheersfonds. Dit beheersfonds slonk de afgelopen jaren met €2 mio per jaar! Het beheersfonds (ca € 20 mio.) genereert op dit moment weinig rente. Het beheersfonds is echter essentieel om de kosten op termijn beheersbaar te houden. Er wordt gestreefd om de balans uitgaven en

inkomsten in 2009 in evenwicht te hebben, maar garanties zijn er niet. Het is op dit moment niet duidelijk hoe groot het beheersfonds moet zijn om op termijn de beoogde rente te genereren.
- Spaarnwoude heeft leningen uitstaan bij de SAS, die gekenmerkt kunnen worden als risicovol.

Perspectief:
- De investeringsambitie kan omlaag;
- Het verdienvermogen van Spaarnwoude is groot en de bereidheid van het bestuur deze verder te gebruiken is groot;
- Het systeem van de kwaliteitscatalogus is nog niet ingevoerd. De beheersambitie kan door het bijstellen van doelen mogelijk omlaag;
- Op de bestuursadvisering kan scherper worden gestuurd.

Conclusie:
Er zijn goede kansen om tijdig een balans te vinden tussen uitgaven en inkomsten. Door de hoge verdiencapaciteit is Spaarnwoude in beginsel een rijk schap. Mocht rond 2009 blijken dat er nog altijd onvoldoende perspectief is om het beheersfonds in voldoende mate te behouden dan moet een actieplan worden gemaakt hoe dit te herstellen. Ontbreekt hiervoor de bereidheid dan moet worden overwogen worden om uit te treden uit het schap.

Recreatieschap Twiske:

Bedreigingen:
- Het Twiske heeft een hoge investeringsambitie om de achterstand in onderhoud weg te werken;
- In het verleden is de bestemmingsreserve beheer onverantwoord uitgeput. Het beheersfonds (ca € 6 mio)genereert op dit moment weinig rente. Het beheersfonds is echter essentieel om op termijn de kosten beheersbaar te houden;
- Het bestuur van het Twiske dreigt aan te sturen op een continuering van de extra deelnemersbijdragen van de periode 2002-2006.

Perspectief:
- Betaald parkeren is in de uitvoeringsfase;
- Een middelgrote camping is akkoord in het AB en wacht op wijziging van het bestemmingsplan;
- Voor slechte exploitaties (zorgboerderij en jachthaven) bestaan uitgewerkte plannen om ze te verbeteren. Hiervoor bestaat bestuurlijk draagvlak;
- Voor de vervangingsinvesteringen worden aanzienlijke subsidies binnengehaald;
- Er wordt professioneler met exploitatiebaten omgegaan;
- Tussen 2002 en 2006 is een grote inhaalslag gemaakt in de vervangingsinvesteringen en is bij het bestuur de bereidheid ontstaan om het verdienvermogen meer te ontwikkelen;
- De kwaliteitscatalogus is nog niet ingevoerd;
- De investeringsambitie kan omlaag;
- Door een fusie met landschap Waterland bestaat een kans op efficiencyvoordelen in de bedrijfsvoering (maar ook op een verslechtering van de positie van de steden in de stemverhouding);
- Twiske heeft een grote bekendheid en een hoge waardering.

Conclusie:

Het Twiske is door de slechtste periode heen. Het zal vooral de investeringsbehoefte zijn die bepaalt hoeveel geld er in de periode 2006-2010 extra naar het Twiske moet. Het bedrijfsplan loopt in 2006 af en er moeten nieuwe afspraken worden gemaakt. Het lange termijn perspectief van het Twiske is echter gunstiger dan ooit.

Recreatieschap Vinkeveen:

Bedreigingen:

- Er is nog geen meerjarencyclus, waardoor het lange termijn doorzicht onder de oppervlakte blijft;
- Het schap wordt door de provincie Utrecht gedwongen extra inkomsten te vergaren;
- Het bestuur ziet weinig mogelijkheden om extra inkomsten te vergaren;
- De handhavingsproblematiek is een permanente bron van zorg.
- Per hectare zijn exploitatielasten bijzonder hoog, door de zorg voor oevers en de natte terreingesteldheid.

Kansen:

- Invoering van een meerjarencyclus kan veel inzicht brengen;
- Men beschikt al over een kwaliteitscatalogus die leidt tot besparingen;
- Mobilisering van de zeer welgestelde bevolking van het plassengebied kan tot hoge inkomsten leiden; Een goede wijze om deze bevolking te benaderen is echter nog niet gevonden.

Conclusie
Door het ontbreken van inzicht in de meerjarencyclus is het niet uitgesloten dat Vinkeveen nog voor verrassingen gaat zorgen.

Stichting Goois natuurreservaat:

Bedreigingen:

- De verantwoordingssystematiek is van de stichting en niet van een gemeenschappelijke regeling, er is een gering inzicht in de bestedingspatronen;
- In Amsterdam is een discussie gaande over eventuele uittreding. Dit kan per 2011;
- De bekendheid van het Gooi in Amsterdam is relatief laag.
- Men beschikt niet over recente gegevens over het gebruik van het gebied.

Kansen:

- Investeringen zijn gescheiden van de exploitatie;
- De vriendenstichting zorgt voor investeringen, die in vergelijking met de andere schappen groot zijn;
- De grondpositie van het Goois natuurreservaat is sterk, de invloed is daarmee groot;
- Per hectare zijn de exploitatielasten bijzonder laag door de droge terreingesteldheid en de eenvoudige bestuursstructuur;
- Ondanks de lage bekendheid is het bezoek van het Gooi door Amsterdammers toegenomen (het is overigens in 2005 wel duidelijk het minst bezochte regionale groengebied);
- Het bestuur van het Goois natuurreservaat is van plan het gebruik binnenkort te inventariseren.

Conclusie:
Het Gooi heeft zijn zaakjes goed op orde. De betrokkenheid van Amsterdam is het enige zorgpunt.

Landschap Waterland

Bedreigingen:

- Amsterdam heeft de situatie gecreëerd dat een stadsdeel bepaalt en de centrale stad betaalt;
- De begroting is de laatste jaren uit de hand gelopen, zonder dat daar een duidelijke toename van de prestatie tegenover stond;
- De invloed van Amsterdam en andere steden is door de grote hoeveelheid landelijke gemeenten klein;
- Er dreigt een ernstige beheersproblematiek door het wegvallen van agrariërs als beheerders;
- Waterland is relatief onbekend in Amsterdam.

Kansen

- RNH meent dat de kosten van het schap omlaag kunnen;
- De vreemde verhouding centrale stad- stadsdeel is aan de orde gesteld, een oplossing is in zicht;
- De fusie met Twiske biedt kansen om de zeggenschap van de steden in balans te krijgen;
- De ligging in het Nationaal Landschap Laag Holland biedt kansen voor extra financieringsstromen.
- Uiteindelijk is door de sterke overlap van grenzen een fusie met Laag Holland een mogelijkheid, doelstellingen en werkwijze verschillen echter nog hemelsbreed;
- Het recreatieve product is verre van uitontwikkeld en de landschappelijke setting is erg goed, het gebied wordt hoog gewaardeerd.
- Het gebruik door Amsterdammers is in 10 jaar bijna verdubbeld.

Conclusie
Het belangrijkste probleem van Waterland overstijgt de taken van het schap. Dit rechtvaardigt de oprichting van de Stichting Laag Holland. Het gebied ontwikkelt zich recreatief voorspoedig, en is nog lang niet uitontwikkeld. De financieringsproblemen lijken een incidentele oorzaak te hebben.

6.2 Actieplan

1. De provincie Noord-Holland, als eigenaar van RNH, moet de directeur van de facilitaire dienst een afrekenbare verantwoordelijkheid geven om de door haar opgedragen of in de gemeenschappelijke regeling afgesproken prestaties te realiseren.
2. de verantwoordingssystematiek moet op zeer korte termijn zodanig op orde zijn dat helder is waar welk geld aan wordt besteed. Hiermee krijgt het bestuur de beslissingslijnen in handen: tijdige en overzichtelijke productbegrotingen met 100% SMART geformuleerde doelen en een jaarrekening die hier precies op rapporteert, met een accountantsverklaring die specifiek ingaat op de geleverde prestaties en een jaarverslag dat een meer beleidsmatige verantwoording geeft van de geleverde prestaties en de gebruikte middelen.
3. De verantwoordingssystematiek van begroting en jaarrekening/jaarverslag wordt doorgezet in de oplegvellen van de afzonderlijke besluiten. Alle beleidsmatige initiatieven van de facilitaire dienst worden eerst in go-no-go besluiten voorgelegd aan adviescommissie en de besturen.
4. Als dit allemaal goed is kan de informatievoorziening door RNH worden versneld. De najaarsrapportage moet volledige en actuele cijfers leveren.
5. De financiële basis van de schappen moet op orde zijn of komen: Terug op peil brengen van de bestemmingsreserves beheer, de exploitatie zo bijstellen dat het past binnen de huidige

begrotingskaders. Bij het langdurig ontbreken van een goede financiële basis moet uittreden overwogen worden.

6. In de volgende raadsperiode wordt geprobeerd raadsleden op belangstelling te selecteren voor de recreatieschappen.
7. Bij de onderhandeling over fusies met andere schappen moet het stemgewicht van steden een rol spelen.
8. Het middel van ambtelijke en bestuurlijke lobby moet effectief en onderling afgestemd worden ingezet.
9. De informatievoorziening over wat de Amsterdamse burger waardeert en wenst in het regionale groen moet op peil worden gehouden.
10. De besturen kunnen een efficiënte werkcultuur van RNH beïnvloeden door in- en externe audits en benchmarking te promoten. Voor de benchmarking moet de begroting zodanig zijn opgebouwd dat vergelijking met andere schappen en staatsbosbeheer mogelijk wordt.
11. In de besturen wordt gepleit om de aansturing aan RNH te verhelderen door de beleidsdoelen meer SMART te formuleren.
12. In de besturen wordt de zwakke formulering van de gebiedsidentiteit geproblematiseerd en wordt getracht een proces op gang te brengen om dit te verbeteren.
13. Als de besturen hun rol goed spelen en RNH ook in de bedrijfscultuur gegroeid is kan een externe verzelfstandiging worden overwogen

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 2000
Fax 020 552 3100
info@amsterdam.nl
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Retouradres: GA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Gedeputeerde staten van Noord-Holland
t.a.v. G.M. Bierman
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Datum	10 oktober 2012
Ons kenmerk	12-2013
Uw kenmerk	83632/83632
Behandeld door	[redacted]
Telefoonnummer	[redacted]
E-Mail	[redacted]

AFLEG

Onderwerp: Reactie van de gemeente Amsterdam op de Agenda Groen, 'Kiezen voor Kwaliteit', van de provincie Noord-Holland

Geacht college,

De gemeente Amsterdam is positief over de Agenda Groen. Hiermee maakt de provincie Noord-Holland duidelijk dat ze haar rol en verantwoordelijkheden serieus neemt en de decentralisatie van de groene taken werkelijk ter hand neemt. De Agenda beschrijft haar commitment aan de opgave (H1) en veranderende context waarin dit gaat gebeuren (H2) en maakt duidelijke ruimtelijke en financiële keuzen (H3, H4, H6) zoals het afmaken van de Ecologische Hoofdstructuur en een vereenvoudigde provinciale groenstructuur.

Voor Amsterdam is de Agenda Groen een belangrijk document. Het compacte stad beleid en een zorg voor het groen, gaan hand in hand en zijn complementair. Met de officiële erkenning van de categorie metropolitaan landschap krijgt de koppeling ook beleidsmatig erkenning. Graag denken we mee over de verder invulling van de Agenda.

In onze reactie focussen we op een paar thema's die uitwerking behoeven en essentieel zijn voor de verdere implementatie.

1) Het is onvoldoende duidelijk hoe het verband wordt gelegd tussen de gestelde ambities en het uitvoeringsprogramma.
   Weliswaar is een ambitieus uitvoeringsprogramma opgenomen wat een vervolg is op eerder beleid. Dit is echter onvoldoende om de gestelde doelen te bereiken.
   Als voorbeeld is het niet duidelijk hoe de procesgelden van ca. € 1 tot € 1,5 miljoen per jaar gaan leiden tot de verbetering van het vestigingsklimaat (p. 43).

2) Het Metropolitaan Landschap behoeft verdere uitwerking.
In de beschrijving van de invulling van de ambities (p.18) ligt de nadruk vooral op bescherming van het landschap en de vereenvoudiging van de regimes met behoud van ambitie, terwijl in de beloftes (p.4) een dynamischer context is geschetst. Het belang van groen voor de fysieke en geestelijke gezondheid draagt ons inziens ook bij aan het vestigingsklimaat van de metropoolregio. Binnen deze dynamische context zien wij ook de ontwikkelingskant als een belangrijke opgave.
We gaan er van uit dat de ontwikkelingen die op dit moment plaatsvinden in de Denktank Metropolitaan Landschap hierin worden ingebracht.

3) Bij het betrekken van partijen signaleren we een aantal omissies.
De beschrijving van het krachtenveld van belanghebbenden (H5) is niet evenwichtig en kan ertoe leiden dat belangrijke groepen onzichtbaar blijven, waardoor kansen voor het koppelen van belangen worden gemist.
Zo worden de recente initiatieven zoals 'de Beschermers Amstelland' en 'Hart voor het Twiske' niet genoemd en passen ook partijen als wandelaars, toerfietsers, historische verenigingen, (OV) bedrijven en de bewoners van wijken en steden niet of ten dele in het geschetste krachtenveld.
Ten aanzien van de samenwerking met gemeenten dekken de gebiedscommissies de lading niet meer. In de Agenda wordt niet onderkend dat een aantal MRA gemeenten al een adviserende rol heeft in de formulering van de regionale ambitie. Daarnaast wordt bijvoorbeeld in het bestuursakkoord Amstelscheg en de Bufferzone Haarlem-Amsterdam samengewerkt om de ruimtelijke ordeningsontwikkelingen en de groenambities op elkaar af te stemmen. Graag zien wij dit in de Agenda terug.

4) De Agenda biedt perspectief op bestuurlijke vereenvoudiging.
Lovenswaardig is het beëindigen van gescheiden beleid voor natuur, recreatie en landschap. Niet alleen maakt dit de deelname aan discussies van niet ingewijden (de meeste van onze burgers) veel eenvoudiger. Onderzocht moet worden of met vereenvoudiging van de beleidscategorieën ook de bestuurlijke organisatie vereenvoudigd kan worden, om daarmee meer zeggenschap en verantwoordelijkheid te leggen bij burgers en te komen tot efficiëntie van bestuurlijke inzet.

Tenslotte wil ik u erop wijzen dat er enkele onvolledigheden in de kaart metropolitaan landschap zitten. Het Amsterdamse Bos, Nieuwe Meer, Diemerpark en Peneiland het Noord-Hollandse deel van het IJmeer-Markermeer en delen van de Stelling van Amsterdam (bij Uithoorn en Hoofddorp) en het aangrenzende duingebied en kuststrook ontbreken op deze kaart.

Hoogachtend,

Freek Ossel,
wethouder Openbare Ruimte en Groen

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552 3426
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de Voorzitter Recreatieschappen
De heer J. Bond
Postbus 2571
2002 RB Haarlem

Datum 20 MAART 2013
Ons kenmerk 2013-652
Behandeld door [redacted]
E-mail [redacted]

Onderwerp Aankondiging aanvullende bezuinigingen bij recreatieschappen

Geachte heer Bond,

In uw functie van voorzitter van de recreatieschappen Twiske, Spaarnwoude, Waterland en Amstelland informeer ik u over de noodzaak van aanvullende structurele bezuinigingen op de participantenbijdrage van Amsterdam in de begrotingen voor 2013 en 2014 van de recreatieschappen.

De taakstelling van 10% op de participantenbijdragen
In mijn brief van 11 april 2012 heb ik mijn zorgen kenbaar gemaakt over de voortgang van de bezuinigingen van 10% op de participantenbijdrage, waartoe de gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten. Nog niet in alle gevallen zijn de voorstellen in de begroting 2013 in overeenstemming met onze doelstelling om 10% te bezuinigen.

Daarbij speelt het punt van in de diverse begrotingen gehanteerde indexen voor de prijsstijgingen. De recreatieschappen hanteren hogere indexen dan Amsterdam, waar in 2013 een index van 0% wordt gehanteerd. Daardoor wordt een deel van de behaalde bezuinigingen teniet gedaan. Bij mijn beoordeling van de realisatie van de bezuinigingen ga ik uit van de indexen die Amsterdam noodzakelijkerwijs hanteert. Hogere indexen in de begrotingen van de recreatieschappen leiden dan ook onvermijdelijk tot aanvullende structurele bezuinigingen.
Het halen van de taakstelling is belangrijk om de financiën van de stad gezond te maken.

Aanvullende bezuinigingen en de toekomst van de recreatieschappen
Het Rijk heeft verdergaande bezuinigingen op het gemeentefonds aangekondigd. Amsterdam staat voor grote opgaven. Verdere bezuinigingen zijn nodig en van indexering in 2014 zal naar verwachting geen sprake zijn. De overheidsfinanciën staan overigens niet alleen in Amsterdam, maar bij alle overheden onder druk. Ingrijpende keuzes zijn onvermijdelijk.

• opgenomen in de officiële index

Volgens informatie van het CBS is de BTW

De Amsterdamse inzet in het metropolitaan landschap is onder andere het kritisch bezien van de taken van de schappen en de structuur van de regionale overleggen. Het is de bedoeling om via deze bezuinigingen ook middelen vrij te maken voor een bijdrage aan de gebiedsprocessen. Efficiënter werken zal een belangrijke voorwaarde zijn om, in tijden van krapper wordende financiële middelen, het metropolitane landschap te activeren en af te stemmen op de behoefte van de inwoners en gebruikers van de metropoolregio.

Vooralsnog stel ik voor om, als gevolg van krapper wordende rijksmiddelen, in de begroting 2014 in te zetten op een aanvullende taakstelling van 4% structurele bezuiniging op de begrotingen van de schappen.

Ik hoop u en de medebestuurders voldoende te hebben geïnformeerd over de inzet van Amsterdam om de gewenste structurele besparingen in 2013 en de aanvullende bezuinigingen in 2014 daadwerkelijk te realiseren.

Met vriendelijke groet,

Freek Ossel
Wethouder Openbare Ruimte en Groen Amsterdam